

Tıp Fakültesi

ULUSLARARASI ORTAK TIP PROGRAMI

ÇERÇEVE EĞİTİM PROGRAMI - 2021 III. VERSİYON

Gazimağusa, KKTC

ULUSLARARASI OTP ÇERÇEVE EĞİTİM PROGRAMI 2021

Ulusal Çekirdek Eğitim Programı - 2020'e göre yeniden düzenlenen Uluslararası OTP Mezuniyet Öncesi Çerçeve Eğitim Programı - 2021, çerçeve eğitim programının üçüncü versiyonudur.

Bu versiyon 27.04.2023 tarihinde Genişletilmiş Fakülte Kurulu'nda görüşülmüş ve oy birliği ile uygulamaya konmuştur.

(Karar tarihi 27.04.2023 / sayısı: 2023/01)

Yayına Hazırlayan

Mehmet Ali GÜLPINAR

Uluslararası Ortak Tıp Programı

Eğitim Danışmanı

İletişim

Adresi: Doğu Akdeniz Üniversitesi Dr. Fazıl Küçük Tıp Fakültesi, 99628, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs Mersin 10 Turkey

Tel: +90 392 630 1570

Web: <https://medicine.emu.edu.tr/tr>

ÖNSÖZ

Değerli Eğitimciler ve Öğrenciler,

Hekimlik, hayat boyu süren ve sürekli yenilemeyi gerektiren bir meslektir. Dolayısıyla değişen koşullara adaptasyon, hızla artan güncel kanıta dayalı bilgilere ulaşım tıp eğitiminin her zaman kazandırmak istediği önemli öğelerdir.

Hem ülkemizde hem Türkiye'de sayıları giderek artan Tıp fakültelerinde belli standartlarda eğitimin verilmesi nitelikli doktorların yetiştirilmesiyle toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesini sağlayacaktır. Bu standardizasyon için bir rehber olması amacı ile tıp eğitimine gönül veren birçok kişinin yoğun çalışmaları ile 6 yılda bir Ulusal Tıp Eğitimi Çekirdek Programı (UÇEP) oluşturulmaktadır. Bu güncellemelere her dönemde yer veren Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi ile 2012 yılında Marmara Üniversitesi-Doğu Akdeniz Üniversitesi Uluslararası Ortak Tıp Programı (UOTP) hayata geçirilmiş ve UÇEP'e göre güncellenen programlar ile eğitime devam edilmiştir. Bu çalışma ile en son oluşturulan UÇEP 2020 dikkate alınarak oldukça özgün ortak bir yapıya sahip olan UOTP'na özgü bir çerçeve eğitim programı belirlenmiştir. Tıbbi bilimlerdeki ulusal ve uluslararası standartlara uygun kapsamı yanında, UÇEP'in yenilendiği her dönemde önemi giderek vurgulanan sosyal ve beşeri bilimler UOTP'nin oluşturulduğu dönemden itibaren eğitim programının en güçlü yanlarından biri olarak dikkati çekmektedir.

Uluslararası OTP için oluşturulan bu çerçeve eğitim programı Kıbrıs'taki tıp eğitimi için de bir ilktir. Ülkemizde sayıları giderek artan tıp fakülteleri için tıp eğitiminde standardizasyonun önemini vurgulayan bu çalışmanın bir öncü olması dilekleri ile başta UOTP eğitim danışmanı Prof. Dr. Mehmet Ali Gülpınar olmak üzere emeği geçen herkese teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Nahide GÖKÇORA
Doğu Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dekanı

Prof. Dr. Ümit ŞEHİRLİ
Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dekanı

İÇİNDEKİLER

ULUSLARARASI OTP MEZUNİYET ÖNCESİ EĞİTİM ÇERÇEVE EĞİTİM PROGRAMI-2021 ..	5
1. EĞİTİM YAKLAŞIMI ve EĞİTİM ÇIKTILARI	6
1.A. Eğitim Misyonu	6
1.B. Eğitim Sistemi	7
1.C. Amaç	8
1.D. Mezun Yetkinlik ve Yeterlikleri	9
1.E. Görevler Listesi	11
2. EĞİTİM İÇERİĞİ	12
2.A. Eğitim İçeriğinin Belirlenmesi ve Entegre Şekilde Düzenlenmesi	12
2.B. Eğitim İçeriğinin Belirlenmesi ve Çekirdek Eğitim Programı - 2021	14
3. ÖĞRENME DENEYİMLERİ ve YÖNTEMLERİ	15
3.A. Kullanılabilecek Öğrenme Etkinlikleri ve Yöntemleri	15
3.B. Öğrenim Etkinliklerinin ve Yöntemlerinin Belirlenmesi	15
4. ÖLÇME-DEĞERLENDİRME SİSTEMİ	19
4.A. Ölçme-Değerlendirmenin Amaç ve Hedefleri	19
4.B. Ölçme-Değerlendirme Alanları ve Yöntemleri	19
4.C. Sınavlar ve Notlandırma	26
5. ULUSLARARASI OTP'NİN YAPISI ve ALTI YILLIK EĞİTİM SÜRECİ	27
5.A. Eğitim Dönemleri ve Düzeyler	27
5.B. Öğrenim Programları	30
5.C. Haftalık veya Aylık Çerçeve Öğrenim Takvimi	33
5.D. Altı Yıllık Eğitim Sürecine Yönelik Genel Çerçeve	36
6. EĞİTİM ORTAMLARI ve İŞLEYİŞ	37
6.A. Eğitim ve Hizmet Alt Yapısı Niteliğinin İyileştirilmesi ve Kalitenin Sürdürülmesi	37
6.B. Öğrencilerin Nitelikleri, Sorumlulukları ve Hakları	37
6.C. Eğitimcilerin Nitelikleri, Sorumlulukları ve Hakları	38
6.D. Sürece / Uygulamaya Yönelik İşleyiş ve Yönetim (İlkeler, Kurallar, Prosedürler, Çalışma Şartları)	38
6.E. Profesyonel Gelişim ve Eğitim Danışmanlığı	39
7. EĞİTİM PROGRAMI DEĞERLENDİRME SİSTEMİ	40
7.A. Değerlendirme Sistemi ve Modeli	40
7.B. Program Değerlendirme Sisteminin Amacı	40
7.C. Program Değerlendirme Yöntem ve Araçları	41
EKLER	44
Ek 1A. Mezun Yetkinlik ve Yeterlikleri - 2021	45
Ek 1B. Semptomlar, Bulgular ve Klinik Durumlar Listesi - 2021	52
Ek 1C. Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimlere İlişkin Durumlar Listesi	54
Ek 1d. Çekirdek Hastalıklar ve Klinik Problemler Listesi - 2021	59
EK 1E. Temel Hekimlik Uygulamaları Listesi - 2021	66

GİRİŞ

Uluslararası OTP Çerçeve Eğitim Programı - 2021 mezuniyet öncesi tıp eğitimiyle ilişkili tüm paydaşlara (Dekanlıklar, eğitim kurulları, anabilim dalları, eğiticiler ve öğrenciler), eğitim programlarını planlama, yürütme ve değerlendirme süreçlerinde genel bir çerçeve sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Ulusal ÇEP-2020 dikkate alınarak oluşturulan bu çerçeve program ile mezuniyet öncesi tıp eğitimin esasları çizilmiş; eğitim yaklaşımından öğrenme ve değerlendirme süreçlerine kadar altı yıllık tıp eğitimi için özgün bir yapı oluşturulmuştur.

MÜ-DAÜ ULUSLARARASI ORTAK TIP PROGRAMI MEZUNİYET ÖNCESİ TIP EĞİTİMİ ÇERÇEVE EĞİTİM PROGRAMI - 2021

Uluslararası OTP Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Çerçeve Eğitim Programı - 2021'da eğitim programının dayandığı temel esaslar ve programın temel bileşenleri yedi başlık altında toplanmıştır.

Bu başlıklar şunlardır:

1. Eğitim yaklaşımı ve eğitimin çıktıları
2. Eğitim içeriği
3. Öğrenme deneyimleri ve yöntemleri
4. Ölçme-değerlendirme sistemi
5. Uluslararası OTP'nin yapısı ve altı yıllık süreci
6. Eğitim ortamları ve işleyiş
7. Eğitim programı değerlendirme sistemi

1. EĞİTİM YAKLAŞIMI ve EĞİTİM ÇIKTILARI

Bu başlık altında MÜ-DAÜ Uluslararası OTP mezuniyet öncesi eğitiminde benimsenen eğitim yaklaşımları ve eğitim programının planlamasında esas alınan referanslar sıralanmıştır.

1.A. EĞİTİM MİSYONU

Uluslararası OTP'nin eğitime yönelik misyonunu şu şekilde tanımlamıştır:

- Sosyal hesapverebilirlik anlayışıyla toplum yönelimli eğitim ve hizmet anlayışı
- Eğitim, hizmet ve araştırmada bütünlük; eğitim, araştırma ve hizmet faaliyetleri arasında optimum denge arayışı ve bunların birbirini besleyecek şekilde içiçe yürütülmesi
- Eğitim, hizmet ve araştırmada disiplinlerarası yaklaşım
- Sağlık hizmeti sunumunda ve eğitimde kanıta dayalı tıp ve kanıta dayalı tıp eğitimi
- Eğitimde mesleki ve bireysel gelişime odaklılık
- Bireysel ve sosyokültürel bağlama duyarlı bütüncül sağlık hizmeti ve eğitim anlayışı
- Nitelikli sağlık hizmeti sunmak ve bu yönde eğitim vermek için tüm eğitim sürecini ulusal ve uluslararası düzeyde belirlenmiş yeterlik alanları üzerinde temellendirme
- Hem hizmette hem de eğitimde profesyonel (bireysel ve mesleki) değerlere ve davranışlara duyarlılık
- Sürekli mesleki / kurumsal gelişim anlayışıyla eğitici yeterlikleri de dahil olmak üzere profesyonel yetkinliklerini iyileştiren gelişime açık eğiticiler ve gelişime açık fakülte anlayışı

1.B. EĞİTİM SİSTEMİ

Eğitimin odağı: *MESLEKİ ve BİREYSEL GELİŞİM*

Benimsenen eğitim yaklaşımları: Hem çıktı hem de süreç odaklı bir eğitim anlayışı.

1. Eğitim çıktılarına/yeterliğe dayalı eğitim yaklaşımı: Altı yıllık eğitim sürecinin “**Mezun Yetkinlik ve Yeterlikleri**” üzerinden planlanması ve yürütülmesi
2. Göreve dayalı eğitim yaklaşımı: Altı yıllık eğitim sürecinde teorik ve uygulamalı eğitim içeriği ile öğrenme ve değerlendirme etkinliklerinin aşağıda sıralanan görevleri, birinci basamak sağlık hizmeti şartlarında belirlenen düzeylere göre yönetecek şekilde düzenlenmesi.
 - a. Semptomlar, bulgular ve klinik durumların yönetimi
 - b. Davranışsal, sosyal ve beşeri bilimlere ilişkin durumların yönetimi
 - c. Çekirdek hastalıklar ve klinik problemlerin yönetimi
 - d. Temel hekimlik uygulama süreçlerinin yönetimi
3. Süreç yönelimli gelişimsel eğitim yaklaşımı: Altı yıllık tıp eğitiminin “**mesleki ve bireysel gelişim**” odağında reflektif öğrenim deneyimleri ve danışmanlık ile sürekli gelişim çerçevesinde yürütülmesi.

1.C. AMAÇ

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitiminin Amacı:

Sağlıkla ilgili tüm süreçlerde;

- “*bütüncül (biyo-psiko-sosyal ve kültürel) yaklaşım*” sergileyen,
- tıp tarihi perspektifinde hekimlik kimliği ve tavrını geliştirmiş; hekimliği, daha çok teknik anlamda ele alarak “*hekimlik uygulamalarını*” iyi yapan hekimler olarak değil de, aynı zamanda “*insani ve mesleki değerler* (profesyonellik)” doğrultusunda ve bilimsel temeller üzerinde “*bilerek* (kanıta dayalı iş/ hekimlik)” yapan,
- “*reflektif düşünme ve uygulama*” yeterliğini kazanmış, dolayısıyla bireysel ve mesleki rolleri, nitelikleri, potansiyalleri ve sınırları ile sorumlulukları ve haklarının farkında olarak “*sürekli mesleki ve bireysel gelişim*”e açık olan,
- “*Sosyal hesapverebilirlik*” çerçevesinde ulusal ve uluslararası sağlık sistemleri ve politikaları ile sağlıkla ilgili tüm organizasyonel ve yönetsel süreçleri “*bireyin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirme*” perspektifinde, “*bireysel ve toplumsal faydayı*” öncelileyecek şekilde değişime ve gelişime zorlayan nitelikli hekimlerin yetişmesi amaçlanır.

1.D. MEZUN YETKİNLİK VE YETERLİKLERİ

Uluslararası düzeyde nitelikli birer hekim olarak yetişebilmeleri amacıyla, ulusal ve uluslararası çerçeveler dikkate alınarak, Uluslararası OTP mezuniyet öncesi eğitim için belirlenen mezun yetkinlik ve yeterlikleri şu şekilde tanımlanmıştır (Şekil 1):

- “Mesleki uygulamalar”, “mesleki değerler ve yaklaşımlar”, “mesleki ve bireysel gelişim” olmak üzere üç yetkinlik alanı
- Sekiz yetkinlik: “sağlık hizmet sunucusu”, “mesleki etik ve profesyonelliğe yönelik ilkeleri benimseyen”, “sağlık savunucusu”, “lider-yönetici”, “ekip üyesi”, “letişimci”, “bilimsel ve analitik yaklaşım”, “yaşam boyu öğrenen ve gelişen”,
- 20 yeterlik alanı ve bunlara ait alt yeterlikler

Tüm liste için bkz Ek 1-A, sayfa 45.

Mezun Yetkinlik ve Yeterlikler Listesini Kim, Nerede, Nasıl kullanabilir?

Eğitim kurulları:

- Altı yıllık eğitim sürecinin mezun yetkinlik ve yeterlikleri üzerinden Faz 1, 2 ve 3 eğitim dönemlerine göre düzeylendirilmesi
- Faz 1, 2 ve 3 eğitim programlarının ve bu dönemlerde yer alan öğrenim programlarının (DK, KBG, staj, PGD, seçmeli) program çıktılarının belirlenmesi
- Mezun yetkinlik ve yeterlikleri üzerinden kullanılacak öğrenme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin seçimi için matrisler oluşturulması
- Program değerlendirme ve mezun değerlendirmelerinde kullanılması

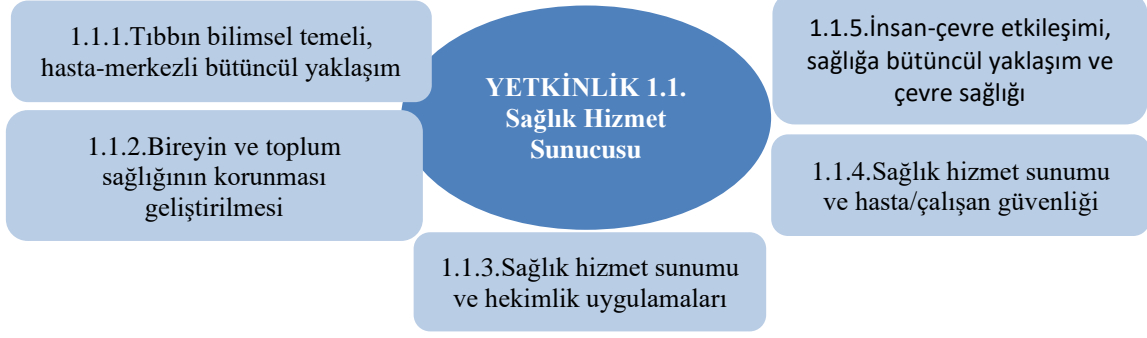
Anabilim dalları ve eğiticiler:

- Öğrenim programlarında yer alan teorik ve uygulamalı derslerin/oturumların çıktılarının belirlenmesi
- Teorik ve uygulamalı dersler/oturumlar için uygun öğrenme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin seçimi

Öğrenciler:

- Altı yıllık eğitim sürecinde kendi öğrenme ve gelişim süreçlerinin planlanması, izlenmesi

YETKİNLİK ALANI-1: MESLEKİ UYGULAMALAR

YETKİNLİK ALANI-2: MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR

YETKİNLİK ALANI-3: MESLEKİ ve BİREYSEL GELİŞİM

Şekil 1. Uluslararası OTP Mezun Yetkinlik ve Yeterlikleri

1.E. GÖREVLER LİSTESİ

Mezun yetkinlik ve yeterliklerinin yanısıra altı yıllık tıp eğitimi planlamak ve yürütmek için temel alınacak diğer bir bileşen görevler (semptomları, durumları, hastalıkları, problemleri yönetme) listesidir. Bu listeler dört başlık altında sıralanmış ve birinci basamak sağlık hizmeti dikkate alınarak düzeylendirilmiştir:

1. Semptomlar, bulgular ve klinik durumlar listesi (Bkz Ek 1B, sayfa 52)
2. Davranışsal, sosyal ve beşeri bilimlere ilişkin durumlar listesi (Bkz Ek 1C, sayfa 54)
3. Çekirdek hastalıklar ve klinik problemler listesi (Bkz Ek 1D, sayfa 59)
4. Temel hekimlik uygulamaları listesi (Bkz Ek 1E, sayfa 66)

Uluslararası OTP'den beklenen, belirlenen yetkinlik ve yeterlikler doğrultusunda, birinci basamak sağlık hizmet şartları esas alınarak tanımlanan düzeylerde bu görevleri nitelikli bir şekilde yerine getirecek ve yönetecek mezunlar yetiştirmektir.

Bu Listeleri Kullanırken Dikkate Edilecek Hususlar Nelerdir?

Eğitimi planlar ve yürütürken öncelikle;

- semptomlar, bulgular ve klinik durumlar ve çekirdek hastalıklar/klinik problemler listelerinde “birinci basamakta sık karşılaşılan” durumlara (83 adet) ve hastalıklara (98 adet) odaklanınız.
- Olguya dayalı öğrenme ve değerlendirmeleri sık karşılaşılan bu durumlar ve hastalıklar üzerinden planlayınız.
- Altı yıllık uygulamalı eğitimleri, öğrenenler mezuniyette temel hekimlik uygulamalarını belirlenen düzeylerde yapabilecek şekilde planlayınız.
- Birinci yıldan altıncı yıla kadar her öğrenim programında (DK, Staj, KBG, PGD) davranışsal, sosyal ve beşeri bilimleri uzunlamasına bir koridor gibi ele alarak bu programlara DSBB ilişkin durumları ve içerikleri entegre ediniz.

Bu Listeleri Kim, Nerede, Nasıl kullanabilir?

Eğitim kurulları:

- Faz 1, 2 ve 3 eğitim dönemlerinde yer alan öğrenim programlarının (DK, KBG, staj, PGD, seçmeli) ve program içeriklerinin belirlenmesi ve düzenlenmesi
- Anabilim dalları ve eğiticilerden gelen ders değişiklikleri taleplerinin karara bağlanması
- Program değerlendirme ve mezun değerlendirmelerinde kullanılması

Anabilim dalları ve eğiticiler:

- Öğrenim programlarında yer alan teorik ve uygulamalı derslerin, olguya dayalı oturumların içeriklerinin belirlenmesi, düzenlenmesi ve düzeylendirilmesi
- Teorik ve uygulamalı dersler ve olguya dayalı oturumlar için uygun öğrenme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerinin seçimi
- Sınav sorularının içerik ve düzeylerinin belirlenmesi

Öğrenciler:

- Altı yıllık eğitim sürecinde kendi öğrenme ve gelişim süreçlerinin planlanması, izlenmesi; çalışma planlarının yapılması

2. EĞİTİM İÇERİĞİ

Uluslararası OTP'nın içeriği şu üç ana kapsam çerçevesinde geliştirilmiştir:

- Tıp eğitimine temel oluşturan bilimler ve bilişsel/metabilişsel yeterliklere yönelik eğitim.
 - Temel bilimler
 - Klinik bilimler
 - Davranışsal, sosyal, beşeri bilimler
- Temel hekimlik uygulamaları ve mesleki/teknik becerilere yönelik eğitim.
- Profesyonel tutum ve davranışlar ve profesyonelliğe yönelik eğitim.

Tıp eğitiminin bu üç ana boyutu, gerek eğitim içeriğinin belirlenmesi ve düzenlenmesi, gerekse öğrenme ve ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin seçilmesi ve yapılandırılması sürecinde göz önünde bulundurulur. Program geliştirme ve uygulama sürecinde bu üç boyutun birbirlerini besleyecek şekilde, içi içe ve bütünlüklü olarak ele alınması ve kapsanması önemlidir.

2.A. EĞİTİM İÇERİĞİNİN BELİRLENMESİ ve ENTEGRE ŞEKİLDE DÜZENLENMESİ

Uluslararası OTP'da mezuniyet öncesi tıp eğitiminin teorik ve uygulamalı içeriği, mezun yetklik ve yeterlikleri ile kurumsal ÇEP'de sıralanan listeler esas alınarak, aşağıda sıralanan üç ana alan kapsanacak şekilde belirlenir ve entegre bir şekilde düzenlenir.

a) Tıp eğitimine temel oluşturan bilimler ve bilişsel/metabilişsel yeterliklere yönelik eğitim

Kanıtla dayalı tıp uygulamaları ve nitelikli sağlık hizmeti sunumunun bilimsel temeli şu üç bilim grubuna dayanmaktadır:

- Temel bilimler:** Anatomi, histoloji, fizyoloji, biyokimya, genetik, immunoloji vb.
- Klinik bilimler:** Patoloji, klinik farmakoloji, epidemiyoloji, klinik mikrobiyoloji, dahili ve cerrahi bilimler vb.
- Davranış, sosyal, beşeri bilimler ve toplum sağlığı:** Araştırma planlama ve biyoistatistik, toplum sağlığı, koruyucu hekimlik, etik, psikoloji, sosyoloji, antropoloji, sağlık yönetim, sağlık hukuku, anlatsal tıp, felsefe vb.

Temel, klinik ve DSB bilimlerin içerikleri belirlenirken, eğitim çıktılarına ve göreve dayalı yaklaşımlar benimsenerek, kurumsal ÇEP'de tanımlanan yeterlikler ve listelenen durumlar ve hastalıklardan başlanması önemlidir. Yine bu listelerden hareketle belirlenen teorik ve uygulamalı içeriklerin (temel, klinik DSB bilimler) programlarda entegre bir şekilde düzenlenmesi söz konusudur.

b) Temel hekimlik uygulamaları ve mesleki/teknik becerilere yönelik eğitim

Uluslararası OTP'de Faz 1'de KBG programlarında, Faz 2 ve 3'de staj programlarında uygulamalı eğitimlerin içerikleri "Temel Hekimlik Uygulamaları Listesi" dikkate alınarak belirlenir (Bkz Ek

1C, s.). Listede sıralanan mezun performans ölçütleri üzerinden Faz 1, 2 ve 3 eğitim dönemlerinin öğrenme düzeyleri belirlenerek uygulamalar bu düzeylere göre planlanır ve yürütülür.

c) Profesyonel tutum ve davranışlar ve profesyonelliğe yönelik eğitim

Nitelikli bir tıp eğitimi içeriğinin üçüncü ana boyutu profesyonellik (insani, kültürel, mesleki değerler ve sürekli mesleki/bireysel gelişim) ve bu yönde eğitimle mezunların profesyonelliğe yönelik yeterlikleri kazanmalarınıdır. Bu kapsamda kurumsal ÇEP-2021 ile, ikinci ve üçüncü yetkinlik alanları (mesleki değerler ve yaklaşımlar, mesleki ve bireysel gelişim) altında sıralanan yetkinlik ve yeterlikler şu içeriklere işaret etmektedir:

- Mesleki etik ve profesyonelliğe yönelik ilkeler
- Sağlık sistemleri, sağlığın iyileştirilmesi ve toplum yönelimli hekimlik
- Yönetim ve liderlik
- Kişilerarası ilişkiler ve ekip çalışması
- İletişim
- Bilimsel yaklaşım, kanıta dayalı karar verme
- Reflektif uygulama ve yaşam boyu öğrenme/gelişim

2.B. EĞİTİM İÇERİĞİNİN BELİRLENMESİ ve ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI - 2021

Altı yıllık eğitim içeriğinin belirlenmesi ve entegre bir şekilde düzenlenmesi sürecinde Uluslararası OTP Mezuniyet Öncesi ÇEP-2021'i nasıl kullanabilir?

- Eğitim içeriğinin belirlenmesinde ilk hareket noktası mezun yetkinlik ve yeterlikleridir. Dolayısıyla ilk önemli husus öğrenenlerin altı yılın sonunda belirlenen yeterlikleri edinebilecekleri bir içeriğin seçimidir.
- Eğitim içeriğinin esas olarak "birinci basamakta sık karşılaşılan" semptomlar/durumlar ve çekirdek hastalıklardan üzerinden belirlenmesi önemlidir. İçeriğin belirlenmesinde sık karşılaşılmaya da T, TT, A kodlu hastalıklar da odağa alınır.
- DSB bilimlere yönelik içeriğin, listede sıralanan durumları dikkate alarak, mezunun birinci basamak şartlarında tek başına veya ekibin bir üyesi olarak bu durumları yönetebilecek şekilde belirlenmesi gerekir. Yine Faz 1, 2 ve 3 eğitim programlarında bu içerikleri tek başlarına ele almak yerine temel ve klinik bilim içerikleri ile entegre ederek düzenlemek önemlidir.
- Uygulamalı eğitim içeriklerinin daha çok "Temel Hekimlik Uygulamaları" listesinde "4" ve "3" ile kodlanan uygulamalar üzerinden belirlenmesi gerekir. Stajyer ve intörn gelişim dosyaları ile bu uygulamaların programlı bir şekilde izlenmeli ve her bir öğrenci için garantiye alınmalıdır.

3. ÖĞRENME DENEYİMLERİ ve YÖNTEMLERİ

Uluslararası OTP'nin mezun yetkin ve yeterlikleriyle üç ana eğitim içeriği dikkate alınarak eğitimde kullanılacak öğrenme ve değerlendirme etkinliklerinin bunları kapsayacak çeşitlilikte planlaması ve yürütülmesi önemlidir. Öğrenen merkezli, etkileşimli öğrenme yöntemlerinin tercih edildiği eğitim süreçlerinde kullanılacak yöntem ve teknikler aşağıda sıralanmıştır.

3.A. KULLANILABİLECEK ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ VE YÖNTEMLERİ

Teorik dersler, oturumlar

Sınıf dersleri: eğitici sunumları, etkileşimli sunumlar

Gruplarla yürütülen interaktif öğrenme etkinlikleri: probleme dayalı öğrenme-PDÖ, ekip çalışmasına dayalı öğrenme-EDÖ, olguya dayalı birlikte öğrenme-CBCL, kritik durum tartışmaları, örnek olay çözümlenmeleri vb.

Öğrenci laboratuvarları, klinik becerilere yönelik uygulamalar

Multidisiplin öğrenci laboratuvarları

Kadavra, maketler, modeller vs ile anatomi eğitimleri, mesleki beceri eğitimleri

Simülasyona dayalı eğitim etkinlikleri, simüle hasta eğitimleri

Bireysel ve grup olarak bağımsız öğrenme / hazırlık

Disiplinlerarası öğrenim etkinlikleri

Disiplinlerarası oturumlar: seminer, panel, konferans, olgu tartışması, toplantılar, konseyler, çalıştaylar vb.

- Anlatısal/Düşünümsel (Narrative/reflective) oturumlar
- Kritik durum tartışmaları

Küçük grup tartışması, medya haberleri üzerinden grup tartışmaları, yapılandırılmış olgu tartışması, mini çalıştaylar, olgu sunumu, karmaşık / ikilemli olgu örnekleri (case vignettes), filmler/filmlerden bölümler

- Poliklinikte, serviste hastabaşı eğitimi, yapılandırılmış odaklı hasta viziti
- Yapılandırılmış olgu tartışması
- Projeye dayalı öğrenme

Öğrenci araştırmaları, sosyal sorumluluk projeleri

- Reflektif gelişim izlem dosyasına (reflective portfolio) dayalı öğrenme, öğrenen-danışman buluşması

3.B. ÖĞRENİM ETKİNLİKLERİNİN ve YÖNTEMLERİNİN BELİRLENMESİ

Aşağıda, bu yöntemler dikkate alınarak oluşturulan yetkinlik/yeterlik - öğrenme etkinlikleri ve yöntemleri eşleştirme tablosu bulunmaktadır (Tablo 1). Eşleştirme tablosu, hem eğitim programlarının planlaması ve yürütülmesinde eğitim kurullarına hem de kendi yürüttükleri derslerde anabilim dalları ve eğiticilere uygun öğrenme yöntemlerinin seçiminde yardımcı olacaktır.

Tablo 1. Eğitim Çıktıları ve Öğrenme Etkinlikleri ve Yöntemleri Eşleştirme Tablosu (Matrisi)

EĞİTİM ÇIKTILARI (YETKİNLİK ve YETERLİKLER)	ÖĞRENİM ETKİNLİKLERİ ve YÖNTEMLERİ									
	Eğitici sunumu, Etkileşimli sınıf dersi	PBL, TBL, CBCL, Klinik Tutoryal	Klinik Beceri Laboratuvarları Simüle Eğitimler, Simüle Hasta Öğrenci Laboratuvarları	Disiplinerarası Öğrenim Etkinlikleri	Anlatısal/ Düşünümsele Oturumlar	Yapılandırılmış Vaka Tartışması Kritik Durum Tartışmaları	Hasta başı eğitimler Yapılandırılmış Odaklı Hasta Viziti	Proje- Dayalı Öğrenim Etkinlikleri	Reflektif Gelişim İzlem Dosyası ve danışmanlık	
YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMET SUNUCUSU										
Yeterlik alanı 1.1.1. Tıbbın bilimsel temeli, hasta-merkezli bütüncül yaklaşım										
Yeterlik 1.1.1.1. Temel ve klinik tıp bilimleri ile davranış bilimleri, sosyal ve beşeri bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır	2	3	3	2	2		3	3		
Yeterlik 1.1.1.2. Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cins ayrımı gözetmeden bireyin sosyodemografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alan hasta-merkezli, bütüncül (biyopsikososyal ve kültürel) ve insani bir yaklaşım gösterir.	1	3	3		2	2	3	3		
Yeterlik alanı 1.1.2. Bireyin ve toplum sağlığının korunması geliştirilmesi										
Yeterlik 1.1.2.1. Sağlık hizmet sunumunda bireyin/toplumun sağlığını korumayı/geliştirmeyi önceler	2	3	2		2					
Yeterlik 1.1.2.2. Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, kültürel ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlamlık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar	2	3			2	2	2		2	
Yeterlik alanı 1.1.3. Sağlık hizmet sunumu ve hekimlik uygulamaları										
Yeterlik 1.1.3.1. Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı, insani ve etkin yaklaşım gösterir	2	3	3		2	2	3	3		3
Yeterlik 1.1.3.2. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir			3	2				3		3
Yeterlik alanı 1.1.4. Sağlık hizmet sunumu ve hasta/ çalışan güvenliği										
Yeterlik 1.1.4.1. Hasta ve çalışan sağlığını, güvenliğini gözeterek sağlık hizmeti sunar	1	3	2	1	2			3		
Yeterlik alanı 1.1.5. İnsan-çevre etkileşimi, sağlığa bütüncül yaklaşım ve çevre sağlığı										
Yeterlik 1.1.5.1. Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa ve hastalık süreçlerine etki eden bireysel, toplumsal ve çevresel değişkenleri göz önünde bulundurur.	2	3	2		2	2	2	3		
YETKİNLİK ALANI-2: MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR										

YETKİNLİK 2.1. MESLEKİ ETİK VE PROFESYONELLİĞE YÖNELİK İLKELERİ BENİMSEYEN										
2.1.1. Hekimlik kimliği ve Profesyonelliğe yönelik davranışlar										
Yeterlik 2.1.1.1. Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.		2	3			2	2	3		3
Yeterlik 2.1.1.2. Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir	2	3	2		2	3	2	3		3
Yeterlik 2.1.1.3. Sağlıkla ilişkili tüm süreçlerde insani, kültürel değerleri ve sorumlulukları gözetir. Hastanın bütünlüğünü gözeterek, nitelikli sağlık bakım sunumunda kararlı davranış gösterir	1	2	3		2	3	3	3		3
2.1.2. Mesleki uygulama, bireysel performans ve değerlendirme										
Yeterlik 2.1.2.1. Reflektif, bağlamsal deneyim anlayışıyla mesleki uygulamaları, yaşanan süreçleri ve performanslarını, bilişsel, duygusal, davranışsal, bağlamsal boyutlarıyla çok yönlü değerlendirir		2	3			3	3	3		3
YETKİNLİK 2.2. SAĞLIK SAVUNUCUSU										
2.2.1. Toplum yönelimli hekimlik, toplumsal hesapverebilirlik ve toplum sağlığı geliştirme										
Yeterlik 2.2.1.1. Sosyal güvenirlilik/yükümlülük ve toplum yönelimli hekimlik yaklaşımıyla birey ve toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi ile sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur	2	3			2	2	2		3	
2.2.2. Sağlık sistemleri ve sağlığın/ sağlık hizmet süreçlerin iyileştirilmesi										
Yeterlik 2.2.2.1. Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur	2	3			2	2	3		3	
Yeterlik 2.2.2.2. Fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden kendi sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar		2			2	3			2	
YETKİNLİK 2.3. LİDER-YÖNETİCİ										
2.3.1. Sağlık süreçleri, değişim ve liderlik										
Yeterlik 2.3.1.1. Sağlık sistemi, politikaları ve uygulamalarına eleştirel yaklaşımla birey ve toplum sağlığıyla ilişkili iyileştirme süreçlerine aktif olarak katılır; hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde öncü davranışlar gösterir, gerektiğinde bu süreçlere liderlik eder	1	2			2	2	2		3	
2.3.2. Sağlık süreçleri ve yönetim										
Yeterlik 2.3.2.1. Çalıştığı sağlık kuruluşunu/birimi yönetir; sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır	1	3			2	3	2		3	
YETKİNLİK 2.4. EKİP ÜYESİ										
2.4.1. Ekiple iletişim, ve birlikte çalışma										
Yeterlik 2.4.1.1. Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir	1	2	3		1	3	2	3		3
Yeterlik 2.4.1.2. Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir		2	2		2	3	3	3		3
2.4.2. Meslektaşları ve diğer meslek gruplarıyla birlikte çalışma										
Yeterlik 2421. Mesleki uygulamalarda meslektaşları/diğer meslek gruplarıyla uyumlu, etkin çalışır		2	2		2	3	3	3		3
YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ										
2.5.1. İletişim becerileri ve etkin iletişim										

Yeterlik 2.5.1.1. Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar	1	2	3		2	3	3	3		3
Yeterlik 2.5.1.2. Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip bireyler ve gruplar ile etkili iletişim kurar	1	2	3		2	2		3		3
2.5.2.Hasta-merkezli iletişim ve süreci birlikte yürütme										
Yeterlik 2.5.2.1. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir	1	2	3			3	2	3		3
YETKİNLİK ALANI-3: MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM										
YETKİNLİK 3.1. BİLİMSEL VE ANALİTİK YAKLAŞIM GÖSTEREN										
3.1.1. Bilimsel yaklaşım ve araştırma/ proje tasarlama										
Yeterlik 3.1.1.1. Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, bilimsel araştırma planlar, uygular ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır	2	2			2				3	3
3.1.2. Kanıta dayalı yaklaşım, bilginin yönetimi ve karar verme										
Yeterlik 3.1.2.1. Kanıta dayalı yaklaşımla mesleğiyle ilgili güncel literatüre ulaşır, eleştirel değerlendirir	2	3			2		3			
Yeterlik 3.1.2.2. Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular	1	2					3	3		3
Yeterlik 3.1.2.3. Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmaların etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır	1	2			1				2	
YETKİNLİK 3.2. YAŞAM BOYU ÖĞRENEN VE GELİŞEN										
3.2.1. Reflektif deneyim ve sürekli öğrenme/ gelişim										
Yeterlik 3.2.1.1. Reflektif deneyimle kendi bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişimlerini etkili olarak yönetir					2	3				3
Yeterlik 3.2.1.2. Yeni bilgileri edinme, mevcut bilgilerle entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerileri gösterir	2	3			2	3			3	3
Yeterlik 3.2.1.3. Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler		3				3	2			3
3.2.2. Çalışan sağlığı ve iyilik halinin sürdürülmesi										
Yeterlik 3.2.2.1. Sağlık hizmet süreçlerinde kendisinin ve birlikte çalıştığı kişilerin bedensel, duygusal ve ruhsal iyilik halini gözetir ve çalıştığı yerde bu yönde destekleyici bir ortam oluşmasına katkı sağlar		2			2	3	3	3	3	3
3.2.3. Sağlık eğitimi, danışmanlık										
Yeterlik 3.2.3.1. Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını tanıyarak, hasta/hasta yakınlarına, sağlık çalışanlara ve diğer meslek gruplarına, kurum ve kuruluşlara, topluma yönelik sağlıkla ilgili bilgilendirmeler yapar, farkındalık yaratır, danışmanlık verir, etkinlikler, eğitimler düzenler		2			3				3	3

Uygunluk derecesi: 1: orta, 2: iyi 3: çok iyi

4. ÖLÇME-DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Uluslararası OTP Ölçme-değerlendirme (ÖD) sistemi oluşturulurken şu iki nokta dikkate alınmıştır:

- Eğitim çıktıları, öğrenim yöntemleri ve ÖD yöntemleri arasında uygunluk ve devamlılık
- ÖD'de çeşitlilik ve bütüncül yaklaşım, sistem yaklaşımı.

4.A. ÖLÇME-DEĞERLENDİRMEİNİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Uluslararası OTP ÖD sistemi aşağıda sıralanan iki ana amaç doğrultusunda geliştirilmiştir.

- **Karar vermeye yönelik değerlendirme:** Tıp öğrencisinin öğrenim programlarını (DK, staj, KBG, PGD vb) geçmesine, bir üst eğitim dönemine devam etmesine ve mezuniyetine karar verilmesine yönelik değerlendirmelerdir.
- **Gelişim sürecine yönelik değerlendirme:** Bu değerlendirme, belirlenen yeterlikler doğrultusunda tıp öğrencisinin mesleki ve bireysel gelişimi izlemek, değerlendirmek ve planlamak amacıyla yapılır.

Eğitim kurulları, anabilim dalları ve eğiticilerin öğrenim programları geliştirir ve yürütürken bu iki amacı gözetmeleri gerekir. ÖD sisteminde iki tür değerlendirmenin iyi dengelenmiş olması önemlidir. Ağırlıklı olarak karar vermeye yönelik değerlendirme yeterli değildir.

4.B. ÖLÇME-DEĞERLENDİRME ALANLARI ve YÖNTEMLERİ

Tıp Eğitiminde Değerlendirme Alanları ve Kullanılabilecek Ölçme-Değerlendirme Yöntemleri

Yukarıda sıralanan eğitim çıktıları ve yeterlikler doğrultusunda geliştirilen ÖD sisteminde, değerlendirilmesinin üç temel alanı aşağıda sıralanmış; ayrıca her bir alanı değerlendirmek için kullanılabilecek ÖD yöntemleri belirtilmiştir.

- a. **Bilişsel/metabilişsel yeterliklere yönelik değerlendirme:** Bu alana yönelik değerlendirmenin, konuyla ilgili temel kavramlar, ilkeler ve yaklaşımlar kadar olgu çözümü, problem çözme, klinik karar verme ve klinik değerlendirme gibi üst düzey bilgiler üzerinden yapılması gerekir. Sınavlarda aşağıda sıralanan her üç düzeyle ilgili sorulara yer verilmelidir:
 - bilmeye ve kavramaya (olguları, kavramları ve ilkeleri anlama, kavrama) yönelik birinci düzey sorular
 - uygulamaya ve analize (bilgiyi bir klinik durumun çözümünde kullanma, klinik nedenselleştirme, problem çözme) yönelik ikinci düzey sorular ve
 - senteze ve değerlendirmeye (klinik karar verme, klinik değerlendirme, problem çözme)'ye yönelik üçüncü düzey sorular.

ÖD yöntem ve araçları:

Çoktan seçmeli sorular ve olguya dayalı çoktan seçmeli sorulardan oluşan sınavlar, olgulara dayalı modifiye yazılı sınavlar, yapılandırılmış sözlü sınavlar

Olguya dayalı tartışma (CbD)

Projeye dayalı değerlendirme

- b. **Temel hekimlik uygulamalarına yönelik değerlendirme:** Pratisyen hekimliğe yönelik temel klinik becerilerin ve teknik / girişimsel becerilerin değerlendirilmesi için aşağıda sıralanan yöntem ve araçlar kullanılır.

ÖD yöntem ve araçları:

Klinik beceri laboratuvarları ve simule ortamlarda gözlem ve değerlendirme: Standart hasta-SH, Objektif yapılandırılmış klinik / pratik sınav (OSCE, OSPE) vb

İş başında değerlendirme: Mini klinik sınav (Mini-CEX), profesyonellik mini değerlendirme sınavı (P-MEX), uygulamaya yönelik / girişimsel becerilerin doğrudan gözlenmesi ve değerlendirilmesi (DOPS), olguya dayalı tartışma (CbD)

Stajyer / intörn gelişim izlem dosyası

- c. **Profesyonelliğe yönelik yeterliklerin değerlendirilmesi:** Bu değerlendirme daha çok iş başında ÖD yöntemleri (P-MEX, Mini-PAT/ MSF, Global Rating) kullanılarak yapılır. Yine hekimlik uygulamalarını değerlendirmek için kullanılan Mini-CEX, DOPS gibi araçlarda, değerlendirme boyutlarından birisi de profesyonelliktir.

ÖD yöntem ve araçları:

Olguya dayalı yapılandırılmış sözlü sınavı, SH, OSCE

İş başında değerlendirme: Profesyonellik mini değerlendirme sınavı (P-MEX), miniakran değerlendirmesi, 360° değerlendirme (Mini-PAT / MSF), program sonu genel değerlendirme (Global evaluation, rating) vb. Ayrıca MiniCEX, DOPS, CbD gibi değerlendirme araçlarında değerlendirme boyutlarından birisi profesyonellik alanıdır.

Stajyer / intörn gelişim dosyası

Projeye dayalı değerlendirme

Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerinin Belirlenmesi ve Sınav Matrislerinin Oluşturulması

Eğitim kurulları, anabilim dalları ve eğiticilere rehberlik için yetkinlik/yeterlikler - ÖD yöntemleri eşleştirme yapılmıştır (Tablo 2). Yine Tablo 3’de yazılı ve sözlü sınavlarda sorulacak soruların içeriğinin ve kullanılacak soru sayılarının belirlenmesi amacıyla boş sınav matrisi hazırlanmıştır. Bu şekilde, geçerliliği, güvenilirliği ve eğitime etkisiyle yapılan sınavların niteliğinin artırılması amaçlanmıştır. Eğitim kurulları aşağıda verilen bu iki tabloyu kullanarak öğrenim programlarının (DK, KBG, Staj vb) ÖD’sini geliştirir ve yürütürler. Yine anabilim dalları ve eğiticilerin kendi değerlendirme süreçlerini planlarken, öğrenim etkinliklerini geliştirirken ve sınavları hazırlarken bu çerçevede dâhilinde hareket etmeleri, Uluslararası OTP ÖD sistemde belirli bir standardizasyon düzeyinin yakalanması için önemlidir.

Tablo 2. Eğitim Çıktıları ve Değerlendirme Yöntemleri Eşleştirme Tablosu (Matrisi)

EĞİTİM ÇIKTILARI (YETKİNLİK ve YETERLİKLER)	DEĞERLENDİRME ALANLARI					PROFESYONELLİĞE YÖNELİK YETERLİKLER
	BİLİŞSEL/ METABİLİŞSEL ALAN			TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI		
	Düzyey1	Düzyey2	Düzyey3	Temel klinik beceriler	Teknik / girişimsel b.	
YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMET SUNUCUSU						
Yeterlik alanı 1.1.1. Tıbbın bilimsel temeli, hasta-merkezli bütüncül yaklaşım						
Yeterlik 1.1.1.1. Temel ve klinik tıp bilimleri ile davranış bilimleri, sosyal ve beşeri bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS ModYS	OSCE, SH MiniCEX, GİD	OSPE DOPS GİD		Olgu-YSS
Yeterlik 1.1.1.2. Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cins ayrımı gözetmeden bireyin sosyodemografik, sosyokültürel geçmişini dikkate alan hasta-merkezli, bütüncül (biyopsikososyal, kültürel), insani bir yaklaşım gösterir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS ModYS	OSCE, SH MiniCEX, CbD, GİD			P-MEX, MiniPAT RAY
Yeterlik alanı 1.1.2. Bireyin ve toplum sağlığının korunması geliştirilmesi						
Yeterlik 1.1.2.1. Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını korumayı ve geliştirmeyi önceler	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX			Olgu-YSS RAY
Yeterlik 1.1.2.2. Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, kültürel ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar	ÇSS	Olgu-ÇSS, Olgu-YSS, ModYS, PDD	CbD			RAY
Yeterlik alanı 1.1.3. Sağlık hizmet sunumu ve hekimlik uygulamaları						
Yeterlik 1.1.3.1. Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı, insani ve etkin yaklaşım gösterir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX, CbD	DOPS		Olgu-YSS, P-MEX, MiniPAT, GİD
Yeterlik 1.1.3.2. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH	OSPE DOPS GİD		
Yeterlik alanı 1.1.4. Sağlık hizmet sunumu ve hasta/ çalışan güvenliği						
Yeterlik 1.1.4.1. Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	MiniCEX CbD			Olgu-YSS P-MEX, MiniPAT
Yeterlik alanı 1.1.5. İnsan-çevre etkileşimi, sağlığa bütüncül yaklaşım ve çevre sağlığı						
Yeterlik 1.1.5.1. Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa ve hastalık süreçlerine etki eden bireysel, toplumsal ve çevresel değişkenleri gözetir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX, CbD			Olgu-YSS P-MEX, MiniPAT
YETKİNLİK ALANI-2: MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR						
YETKİNLİK 2.1. MESLEKİ ETİK VE PROFESYONELLİĞE YÖNELİK İLKELERİ BENİMSEYEN						
2.1.1. Hekimlik kimliği ve Profesyonelliğe yönelik davranışlar						
Yeterlik 2.1.1.1. Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır				OSCE, SH MiniCEX	OSPE, DOPS	Olgu-YSS P-MEX, MiniPAT

Yeterlik 2.1.1.2. Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX	OSPE, DOPS	Olgu-YSS, RAY P-MEX, MiniPAT
Yeterlik 2.1.1.3. Sağlıkla ilişkili tüm süreçlerde insani ve kültürel değerleri ve sorumlulukları gözetir. Hastanın bütünlüğünü dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX	OSPE, DOPS	Olgu-YSS; RAY P-MEX, MiniPAT
2.1.2. Mesleki uygulama, bireysel performans ve değerlendirme					
Yeterlik 2.1.2.1. Reflektif, bağlamsal deneyim anlayışıyla mesleki uygulamaları, yaşanan süreçleri ve ortaya çıkan performansları, bilişsel, duygusal, davranışsal, bağlamsal boyutlarıyla çok yönlü değerlendirir		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, RAY			Olgu-YSS RAY
YETKİNLİK 2.2. SAĞLIK SAVUNUCUSU					
2.2.1. Toplum yönelimli hekimlik, toplumsal hesapverebilirlik ve toplum sağlığı geliştirme					
Yeterlik 2.2.1.1. Sosyal güvenilirlik/ yükümlülük ve toplum yönelimli hekimlik yaklaşımını benimseyerek birey ve toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi ile sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD			Olgu-YSS RAY
2.2.2. Sağlık sistemleri ve sağlığın/ sağlık hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi					
Yeterlik 2.2.2.1. Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlığı göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD			Olgu-YSS RAY
Yeterlik 2.2.2.2. Fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden kendi sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, PDD			Olgu-YSS RAY
YETKİNLİK 2.3. LİDER-YÖNETİCİ					
2.3.1. Sağlık süreçleri, değişim ve liderlik					
Yeterlik 2.3.1.1. Sağlık sistemi, politikaları ve uygulamalarına eleştirel yaklaşımla birey ve toplum sağlığıyla ilişkili iyileştirme süreçlerine aktif olarak katılır; hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde öncü davranışlar gösterir, gerektiğinde bu süreçlere liderlik eder		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD			Olgu-YSS RAY
2.3.2. Sağlık süreçleri ve yönetim					
Yeterlik 2.3.2.1. Çalıştığı sağlık kuruluşunu veya birimi yönetir; sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD			Olgu-YSS P-MEX, MiniPAT RAY
YETKİNLİK 2.4. EKİP ÜYESİ					
2.4.1. Ekiple iletişim, ve birlikte çalışma					
Yeterlik 2.4.1.1. Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX		P-MEX, MiniPAT
Yeterlik 2.4.1.2. Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX	DOPS	P-MEX, MiniPAT
2.4.2. Meslektaşları ve diğer meslek gruplarıyla birlikte çalışma					
Yeterlik 2.4.2.1. Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX	DOPS	P-MEX, MiniPAT

YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ					
2.5.1. İletişim becerileri ve etkin iletişim					
Yeterlik 2.5.1.1. Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX	DOPS	P-MEX, MiniPAT RAY
Yeterlik 2.5.1.2. Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip bireyler ve gruplar ile etkili iletişim kurar	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX		P-MEX, MiniPAT
2.5.2. Hasta-merkezli iletişim ve süreci birlikte yürütme					
Yeterlik 2.5.2.1. Tanı, tedavi, takip, rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme süreçlerine ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS	OSCE, SH MiniCEX	DOPS	P-MEX, MiniPAT, RAY
YETKİNLİK ALANI-3: MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM					
YETKİNLİK 3.1. BİLİMSEL VE ANALİTİK YAKLAŞIM GÖSTEREN					
3.1.1. Bilimsel yaklaşım ve araştırma/ proje tasarlama					
Yeterlik 3.1.1.1. Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD			
3.1.2. Kanıta dayalı yaklaşım, bilginin yönetimi ve karar verme					
Yeterlik 3.1.2.1. Kanıta dayalı yaklaşımla mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS			Olgu-YSS
Yeterlik 3.1.2.2. Klinik karar verme sürecinde kanıta dayalı ilkeleri uygular	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS			
Yeterlik 3.1.2.3. Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmaların etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır	ÇSS	Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS			
YETKİNLİK 3.2. YAŞAM BOYU ÖĞRENEN VE GELİŞEN					
3.2.1. Reflektif deneyim ve sürekli öğrenme/ gelişim					
Yeterlik 3.2.1.1. Reflektif deneyimle kendi bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişimlerini etkili olarak yönetir			RAY PDD		RAY GİD
Yeterlik 3.2.1.2. Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS			Olgu-YSS GİD
Yeterlik 3.2.1.3. Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS			Olgu-YSS GİD
3.2.2. Çalışan sağlığı ve iyilik halinin sürdürülmesi					
Yeterlik 3.2.2.1. Sağlık hizmet süreçlerinde kendisinin ve birlikte çalıştığı kişilerin bedensel, duygusal ve ruhsal iyilik halini gözetir ve çalıştığı yerde bu yönde destekleyici bir ortam oluşmasına katkı sağlar		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD			Olgu-YSS, P-MEX, MiniPAT RAY
3.2.3. Sağlık eğitimi, danışmanlık					
Yeterlik 3.2.3.1. Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını tanıyarak, hasta ve hasta yakınlarına, sağlık çalışanlara ve diğer meslek gruplarına, kurum ve		Olgu-ÇSS Olgu-YSS, ModYS, PDD	OSCE, SH MiniCEX		Olgu-YSS, P-MEX, MiniPAT GİD

kuruluşlara, topluma yönelik sağlıkla ilgili bilgilendirmeler yapar, farkındalık yaratır, danışmanlık verir, etkinlikler ve eğitimler düzenler					
--	--	--	--	--	--

AÇIKLAMALAR

Bilişsel alan değerlendirme düzeyleri:

Düzy 1: Temel, klinik ve DSB bilimlere ilişkin temel kavram ve ilkeleri, yaklaşım, teori ve modelleri ve ilkeleri anlama

Düzy 2: Bu bilgileri entegre ederek karşılaştığı durumlara ve problemlere ilişkin nedenselleştirme, akıl yürütme, analiz etme

Düzy 3: Karşılaştığı durumları ve problemleri tanımlama/çerçeveleme, bunlara ilişkin karar verme, çözümler üretme ve ortaya çıkan karar ve çözümleri çeşitli kriterler üzerinden değerlendirme

Kullanılabilecek ÖD araçları:

ÇSS: Çoktan seçmeli sorular: 1. en iyi yanıt-ÇSS, 2. eşleştirme-ÇSS

ÇSS-olgu: Olguya dayalı çoktan seçmeli sorular: 1. en iyi yanıt-ÇSS, 2. eşleştirme-ÇSS

YSS-olgu: Olguya dayalı yapılandırılmış sözlü sınav

ModYS: Modifiye yazılı sınav

SH: Standart Hasta

OSCE / OSPE: Objektif yapılandırılmış klinik / pratik sınav

Mini-CEX: Mini klinik sınav

DOPS: Uygulamaya yönelik/ girişimsel becerilerin doğrudan gözlenmesi ve değerlendirilmesi

GD: Genel değerlendirme (Global evaluation)

CbD: Olguya dayalı tartışma

P-MEX: Profesyonellik Mini Değerlendirme Sınavı

MSF: 360° değerlendirme

MiniPAT: Akran değerlendirmesi

GİD: Stajyer / intörn reflektif gelişim izlem dosyası

PDD: Projeye dayalı değerlendirme

RAY: Reflektif, anlatısal yazım

4.C. SINAVLAR, NOTLANDIRMA ve BİR ÜST YILA/EĞİTİM DÖNEMİNE GEÇİŞ

Uluslararası OTP klinik öncesi ve klinik eğitim dönemlerinde yer alan öğrenim programlarında (DK, KBG, Staj, PGD vb) program sürecinde gerçekleştirilen ve daha çok gelişime yönelik olarak yapılan değerlendirmeler ile program sonlarında yapılan değerlendirmeler bulunmaktadır.

Program sonunda yapılan değerlendirmeler / sınavlar şunlardır:

- Her bir ders kurulu bitiminde yapılan DK Sonu Sınavı (Çoktan Seçmeli Yazılı Sınav, Pratik sınav vb)
- Her bir staj bitiminde yapılan Staj Sonu Sınavı (Çoktan Seçmeli Yazılı Sınav, Yapılandırılmış Sözlü Sınav, OSCE, Pratik Sınav vb)
- KBG ve PGD programları sırasında ve sonunda yapılan değerlendirmeler (Çoktan Seçmeli Yazılı Sınav, Modifiye Yazılı Sınav, Yapılandırılmış Sözlü Sınav, OSCE, Projeler, Ödevler, raporlar vb)

Öğrenim programları sürecinde öğrenenlerin gelişimleri izlemek ve karar vermek amacıyla çeşitli değerlendirme formları kullanılır. Yapılandırılmış, simule ortamlarda ve işbaşında kullanılmak üzere hazırlanan bu gözlem ve değerlendirme formları (Kontrol listeleri, global rating, Mini-CEX, P-MEX CbD, DOPS, Mini-PAT, 360° Değerlendirme) öğrenenlerin gelişim izlem dosyalarında yer alır

Uluslararası OTP'da notlandırma ve geçme kalma sistemi olarak DK'larında "Bağlı Değerlendirme Sistemi", KBG, Staj, PGD ve Seçmeli Programlarda ise "Doğrudan Dönüşüm Sistemi" kullanılır ve 4'lü sistemde notlandırma yapılır. Öğrencilerin programlardaki başarısı ve bir üst eğitim yılını veya dönemine geçişi Genel Ağırlıklı Not Ortalaması (GANO) hesaplanarak kararlaştırılır. Bir üst yıla geçiş ve mezuniyet için GANO şartı 2.0 ve üstüdür.

5. ULUSLARARASI OTP'NİN YAPISI ve ALTI YILLIK EĞİTİM SÜRECİ

Uluslararası OTP altı yıldır. İlk üç yılı klinik öncesi (Faz 1) eğitim dönemi, son üç yılı klinik (Faz 2 ve 3) eğitim dönemi olarak tanımlanmıştır (Şekil 2). Program geliştirilirken altı yıllık eğitim sürecinin kendi içinde dönemlere ayrılarak ve düzeylendirilerek yapılandırılması ve yürütülmesi; her dönem programının, içeriği ve öğrenim (öğrenme ve değerlendirme) yöntemleriyle birbirinden farklılaştırılması ve her dönemde, öğrenciye eğitim düzeyine uygun yönlendirmenin sağlanması hedeflenmiştir.

I. KLİNİK ÖNCESİ EĞİTİM DÖNEMİ(1-3. yıl)	II. KLİNİK EĞİTİMİ DÖNEMİ (Son 4-6. yıl)	
FAZ 1 EĞİTİM DÖNEMİ BİLGİ, BECERİ VE TUTUM -----Ders Kurulları----- -Klinik Uygulamaya Giriş Programı- ----- Seçmeli Programlar ----	A. FAZ 2 EĞİTİMİ DÖNEMİ (4-5. yıl) YETERLİK -----Blok/Staj Programları ----- --Profesyonellik Gelişim Prog.--- ----- Seçmeli Programlar ----	B. FAZ 3 EĞİTİM DÖNEMİ (6. yıl) PERFORMANS Blok / Staj Prog. Prof. Gelişim Prog. Seçmeli Programlar

Şekil 2. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezuniyet Öncesi Eğitim Dönemleri

5.A. EĞİTİM DÖNEMLERİ VE DÜZEYLER

Uluslararası OTP Mezun Yetkinlik ve Yeterlikleri-2021 dikkate alınarak, Tablo 4'de altı yıllık eğitim süreci kendi aralarında farklılaştırılmış ve düzeylendirilmiştir.

Tablo 4. Mezun Yetkinlik ve Yeterliklerin Eğitim Dönemlerine Göre Düzeylendirilmesi

YETKİNLİK ALANI-1: MESLEKİ UYGULAMALAR		Faz 1	Faz 2	Faz 3
YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMET SUNUCUSU				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
1.1.1. <i>Tıbbın bilimsel temeli, hasta-merkezli bütüncül yaklaşım</i>	Yeterlik 1.1.1.1. Temel ve klinik tıp bilimleri ile davranış bilimleri, sosyal ve beşeri bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.	1, 2(S)	2G, 3	3, 4
	Yeterlik 1.1.1.2. Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cins ayrımı gözetmeden bireyin sosyodemografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alan hasta-merkezli, bütüncül (biyopsikososyal ve kültürel) ve insani bir yaklaşım gösterir.	1, 2(S)	2G, 3	3, 4
1.1.2. <i>Bireyin ve toplum sağlığının korunması geliştirilmesi</i>	Yeterlik 1.1.2.1. Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını korumayı ve geliştirmeyi önceler.	1	2G, 3	3
	Yeterlik 1.1.2.2. Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, kültürel ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar.	1, 2(G)	2G, 3	3
1.1.3. <i>Sağlık hizmet sunumu ve hekimlik uygulamaları</i>	Yeterlik 1.1.3.1. Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı, insani ve etkin yaklaşım gösterir.	1, 2(S)	2G, 3	3, 4
	Yeterlik 1.1.3.2. Tanı, tedavi, takip, rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir.	1, 2(S)	2G, 3	3, 4

<i>1.1.4.Sağlık hizmet sunumu ve hasta/ çalışan güvenliği</i>	Yeterlik 1.1.4.1. Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.	1, 2(S)	2G	3
<i>1.1.5.İnsan-çevre etkileşimi, sağlığa bütüncül yaklaşım ve çevre sağlığı</i>	Yeterlik 1.1.5.1. Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa ve hastalık süreçlerine etki eden bireysel, toplumsal ve çevresel değişkenleri göz önünde bulundurur.	1, 2(S)	2G	3
YETKİNLİK ALANI-2: MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR				
YETKİNLİK 2.1. MESLEKİ ETİK VE PROFESYONELLİĞE YÖNELİK İLKELERİ BENİMSEYEN		Faz 1	Faz 2	Faz 3
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
<i>2.1.1.Hekimlik kimliği ve Profesyonelliğe yönelik davranışlar</i>	Yeterlik 2.1.1.1. Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.	1, 2(S)	2(G), 3	3,4
	Yeterlik 2.1.1.2. Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 2.1.1.3. Sağlıkla ilişkili tüm süreçlerde insani ve kültürel değerleri ve sorumlulukları gözetir. Hastanın bütünlüğünü dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
<i>2.1.2.Mesleki uygulama, bireysel performans ve değerlendirme</i>	Yeterlik 2.1.2.1. Reflektif, bağlamsal deneyim anlayışıyla mesleki uygulamaları, yaşanan süreçleri ve ortaya çıkan performansları, bilişsel, duygusal, davranışsal ve bağlamsal boyutlarıyla çok yönlü olarak değerlendirir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
YETKİNLİK 2.2. SAĞLIK SAVUNUCUSU				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
<i>2.2.1.Toplum yönelimli hekimlik, toplumsal hesapverebilirlik ve toplum sağlığı geliştirme</i>	Yeterlik 2.2.1.1. Sosyal güvenilirlik/ yükümlülük ve toplum yönelimli hekimlik yaklaşımını benimseyerek birey ve toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi ile sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.	1, 2(S)	2(G), 3	3
<i>2.2.2. Sağlık sistemleri ve sağlığın/ sağlık hizmet süreçlerin iyileştirilmesi</i>	Yeterlik 2.2.2.1. Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir, sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 2.2.2.2. Fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden kendi sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar.	1, 2(S)	2(G), 3	3
YETKİNLİK 2.3. LİDER-YÖNETİCİ				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
<i>2.3.1. Sağlık süreçleri, değişim ve liderlik</i>	Yeterlik 2.3.1.1. Sağlık sistemi, politikaları, uygulamalarına eleştirel yaklaşımla birey ve toplum sağlığıyla ilişkili iyileştirme süreçlerine aktif olarak katılır; hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde öncü davranış gösterir, gerektiğinde bu süreçlere liderlik eder.	1, 2(S)	2(G), 3	3
<i>2.3.2.Sağlık süreçleri ve yönetim</i>	Yeterlik 2.3.2.1. Çalıştığı sağlık kuruluşunu veya birimi yönetir; sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.	1, 2(S)	2(G)	3
YETKİNLİK 2.4. EKİP ÜYESİ				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
<i>2.4.1.Ekiple iletişim, ve birlikte çalışma</i>	Yeterlik 2.4.1.1. Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 2.4.1.2. Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
<i>2.4.2.Meslektaşları ve diğer meslek grupları ile birlikte çalışma</i>	Yeterlik 2.4.2.1. Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.	1, 2(S)	2(G), 3	3

YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
2.5.1. <i>İletişim becerileri ve etkin iletişim</i>	Yeterlik 2.5.1.1. Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları, kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 2.5.1.2. Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip bireyler ve gruplar ile etkili iletişim kurar	1, 2(S)	2(G)	3
2.5.2. <i>Hasta-merkezli iletişim ve süreci birlikte yürütme</i>	Yeterlik 2.5.2.1. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir.	1, 2(S)	2(G)	3
YETKİNLİK ALANI-3: MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM				
YETKİNLİK 3.1. BİLİMSEL VE ANALİTİK YAKLAŞIM GÖSTEREN				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
3.1.1. <i>Bilimsel yaklaşım ve araştırma/ proje tasarlama</i>	Yeterlik 3.1.1.1. Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygular ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 3.1.2.1. Kanıta dayalı yaklaşımla mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 3.1.2.2. Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.	1, 2(S)	2(G), 3	3
3.1.2. <i>Kanıta dayalı yaklaşım, bilginin yönetimi ve karar verme</i>	Yeterlik 3.1.2.3. Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmaların etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.	1, 2(S)	2(G), 3	3
YETKİNLİK 3.2. YAŞAM BOYU ÖĞRENEN VE GELİŞEN				
YETERLİK ALANLARI	YETERLİKLER			
3.2.1. <i>Reflektif deneyim ve sürekli öğrenme/ gelişim</i>	Yeterlik 3.2.1.1. Reflektif deneyimle kendi bireysel çalışma süreçlerini, kariyer gelişimlerini etkili yönetir	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 3.2.1.2. Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum sağlama becerilerini gösterir.	1, 2(S)	2(G), 3	3
	Yeterlik 3.2.1.3. Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler.	1, 2(S)	2(G), 3	3
3.2.2. <i>Çalışan sağlığı ve iyilik halinin sürdürülmesi</i>	Yeterlik 3.2.2.1. Sağlık hizmet süreçlerinde kendisinin ve birlikte çalıştığı kişilerin bedensel, duygusal ve ruhsal iyilik halini gözetir ve çalıştığı yerde bu yönde destekleyici bir ortam oluşmasına katkı sağlar.	1, 2(S)	2(G), 3	3
3.2.3. <i>Sağlık eğitimi, danışmanlık</i>	Yeterlik 3.2.3.1. Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tanıyarak, hasta ve hasta yakınlarına, sağlık çalışanlara ve diğer meslek gruplarına, kurum ve kuruluşlara, topluma yönelik sağlıkla ilgili bilgilendirmeler yapar, farkındalık yaratır, danışmanlık verir, etkinlikler ve eğitimler düzenler.	1, 2(S)	2(G), 3	3

Düzeyler:

- Bilgi, beceri, tutum kazanma
- Kazandığı bilgi, beceri ve tutumları eğitici/sağlık çalışanı rehberliğinde yeterliklere dönüştürme
 - 2(S): simüle, yapılandırılmış ortamlarda gözlem ve uygulama (model, maket, simüle hastalar, vaka tartışması vb.) üzerinden yeterlilik
 - 2 (G): Gerçek klinik ortamlarda/ sahada gözlem ve uygulama üzerinden yeterlilik
- Olağan sağlık ve sağlık bakım süreçlerini tanımlanmış yeterlikler doğrultusunda yürütme, uygun davranışlar sergileme (tek başına veya ekibin bir üyesi olarak)
- Sağlık ve sağlık bakım süreçlerinde yetkinlik kazanma (karmaşık ve belirsiz durumlarda/süreçlerde, bağlamına uygun esnek davranış sergileme)

Genel olarak Faz 1, 2 ve 3 eğitim dönemleri arası genel düzeylendirme şu şekildedir:

Faz 1 Eğitim Dönemi: Tıp eğitiminin ilk üç yılını kapsayan bu dönemde genel olarak, öğrencilerin, pratisyen hekimliğe temel oluşturan alanlara yönelik temel bilgi, beceri ve tutumları edinerek klinik eğitim dönemine devam etmeleri için gerekli bilimsel temeli kazanmaları amaçlanır. Bu genel amaç doğrultusunda DK programlarında öğrencilerin pratisyen hekimliğe yönelik temel bilgi ve becerileri (temel bilimler, klinik bilimler, davranışsal, sosyal, beşeri bilimler) edinmeleri; Klinik Becerilere Giriş Programında ise hem temel hekimlik becerilerine hem de profesyonelliğe yönelik temel bilgi, beceri ve tutumları kazanmaları, bunları simüle klinik ortamlarda yeterliliğe dönüştürmeleri hedeflenir.

Faz 2 Eğitim Dönemi: Klinik eğitim döneminin iki yıllık ilk bölümünü oluşturur. Dördüncü ve beşinci sınıf staj programlarından ve her biri eğitim-öğretim yılı boyunca süren iki yıllık profesyonelliğe yönelik gelişim ve danışmanlık (PGD) koridorlarından oluşur. Bu eğitim döneminde öğrencilerin, klinik ortamlarda gerçekleşen öğrenim etkinlikleriyle ve bunları destekleyen interaktif derslerle Faz 1 eğitim döneminde kazandıkları bilgi, beceri ve tutumları yeterliklere dönüştürmeleri beklenir.

Faz 3 Eğitim Dönemi: Klinik eğitim döneminin ikinci bölümüdür. Altıncı sınıf staj (intörn) programlarından ve bir eğitim-öğretim yılı boyunca süren profesyonelliğe yönelik gelişim ve danışmanlık koridorundan oluşur. Bu eğitim döneminde öğrencilerin, Faz 2'de kazandığı yeterlikleri pekiştirmeleri, bu yeterliklere uygun klinik uygulamalar (yeterlikleri performansa dönüştürme) gerçekleştirmeleri ve profesyonel (insani ve mesleki) değerleri içselleştirerek buna uygun davranışlar sergilemeleri beklenir. Bir diğer ifadeyle Faz 3 eğitim döneminde, öğrencilerin, pratisyen hekimlik için tanımlanmış yeterliklerle donanmış ve genel hekimlik uygulamalarını bu yeterlikler çerçevesinde tek başına yapabilen hekimler olarak mezun olmaları hedeflenir.

5.B. ÖĞRENİM PROGRAMLARI

Faz 1, 2 ve 3 Eğitim programları kapsamında farklı öğrenim programları yer almaktadır. Pratisyen hekimliğe yönelik temel bilgi, beceri ve tutumlarla öğrencileri klinik eğitim dönemine hazırlayan Faz Eğitim Programında, Ders Kurulu Programları (DK), Klinik Becerilere Giriş (KBG) Programı ve Seçmeli Programlar olmak üzere üç farklı öğrenim programı bulunmaktadır. Faz 2 ve Faz Eğitim Programları bünyesinde ise Staj Programları, Seçmeli Programlar ve Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık (PGD) Programı yer almaktadır.

Faz 1 Eğitim Programı

Uluslararası OTP Faz 1 Eğitim Programında ilk yıl moleküler ve hücresel düzeyden doku, organ ve tüm vücut düzeylerine kadar insan vücudunun normal yapı ve işleyişi genel olarak ele alınır. İlk iki DK'da moleküler ve hücresel düzeyde ele alınan konular, üçüncü DK'da doku ve organ sistemleri düzeyinde işlenir. Son DK'da ise insan, hem biyolojik hem de psikososyal ve kültürel

boyutlarıyla insan kendi bütünlüğü içinde incelenir. İkinci yılın ilk iki DK'da hücre ve doku hasarıyla ilgili genel patofizyolojik süreçler ile farmakolojinin toplum sağlığının temel kavram ve ilkeleri ele alınır. Daha sonraki DK'larında, üçüncü yılın sonuna kadar, yatay ve dikey entegrasyonla, organ sistemleri veya temalar temelinde ilgili temel, klinik ve DSB bilimlere yönelik bilgiler bütünlüklü olarak ele alınır (Şekil 3).

Moleküler/Hücresel Düzeyden İnsana Normal Yapı ve İşlevler					
Hekimlik Uygulamaları	Hücreye Giriş & Hücresel Çoğalma PDÖ	Hücre Metabolizma & Taşınım PDÖ	Vücudunun Gelişimi & Organizasyonu PDÖ	Sinir Sistemi & Davranış Bilimlerine Giriş PDÖ	
	Seçmeli Dersler / Türkçe Yeterlilik (Yabancı uyruklu öğrenciler için)				
Tıpta İnsan	Temel Patofizyoloji		Organ Sistemleri veya Tema (Yatay-Dikey Entegrasyon)		
	Hücre ve Doku Hasarı-I PDÖ	Hücre ve Doku Hasarı-II PDÖ	Hematopoetik S. ve İlişkili Hastalıklar PDÖ	Kas İskelet S. ve İlişkili Hast. PDÖ	Solunum S. ve İlişkili Hastalıklar PDÖ
Araştırma Becerileri ve Öğrenci Araştırmaları	Seçmeli Dersler / Türkçe Yeterlilik (Yabancı uyruklu öğrenciler için)				
	Organ Sistemleri veya Tema (Yatay ve Dikey Entegrasyon)				
	Kalp-Damar S. ve İlişkili Hast. PDÖ	Mide-Barsak S. ve İlişkili Hast. PDÖ	Sinir S. ve İlişkili Hast. PDÖ	Büyüme, Gelişme, Zihinsel Sağlık ve İlişkili Hast. PDÖ	Üriner ve Üreme S. ve İlişkili Hast. PDÖ
KBG	Seçmeli Dersler / Türkçe Yeterlilik (Yabancı uyruklu öğrenciler için)				
	DERS KURULLARI				

Şekil 3. Klinik Öncesi Eğitim Programı

Ders Kurulları

Yatay ve dikey entegrasyonla, ilgili temel, klinik ve DSB bilim bilgilerinin birbirleriyle ilişkili bir şekilde ele alındığı DK'larında, çoğunlukla, eğitici sunumları ve bu sunumların laboratuvarla pekiştirildiği öğrenim etkinlikleri kullanılır. İlgili konular DK'larında kendi içlerinde şu şekilde sıralanırlar: Normal yapı (Anatomi ve Histoloji), biyokimyasal ve fizyolojik süreçler (biyokimya, biyofizik, fizyoloji, genetik, immunoloji), klinik süreçler (klinik bilgiler, patoloji, farmakoloji) ve toplum sağlığı, sağlığın sosyoekonomik, kültürel vb. boyutu ile koruyucu hekimlik uygulamaları. Ders kurullarında aynı zamanda, ağırlıklı olarak, problemi tanımlama, problem çözme, nedenselleştirme ve karar verme vb. gibi üst düzey bilişsel becerileri kazanmaya yönelik küçük gruplarda interaktif öğrenim etkinlikleri (probleme dayalı öğrenme, olgu tartışmaları vb) yer almaktadır.

Klinik Becerilere Giriş (KBG) Programı

Üç ana koridora sahip olan ve üç yıl boyunca devam KBG Programında, ilk koridorla, temel hekimlik becerileri ve klinik deneyimlerle (iletişim, ilk yardım, hikaye alma, fizik muayene, birinci basamak deneyimleri vb) öğrenciler klinik eğitime hazırlanmaktadır. "Tıp ve İnsan" adı ile tanımlanan ikinci koridorla (tıp ve sanat, sosyal kavramlar, etik) sağlığın insani ve sosyokültürel perspektifi ile profesyonelliğe (insani ve mesleki değerler ve davranışlar) yönelik temel kavramlar, ilkeler ve yaklaşımlar ele alınmaktadır. "Araştırma Becerileri ve Öğrenci Araştırmaları" olarak bilinen üçüncü koridorla öğrencilerin temel araştırma becerilerini, bilgiye erişim ve bilgiyi sunma becerilerini, bilimsel düşünme ve kanıta dayalı yaklaşımı kazanmaları

hedeflenilmektedir. Bu program dahilinde 4-5 kişilik gruplarla öğrenciler üç yıl boyunca birer araştırma yaparak araştırmalarını öğrenci kongresinde sunmaktadırlar.

Klinik Eğitim Programı

Faz 2 ve Faz 3 olarak tanımlanan klinik eğitim programı organ sistemleri veya temalar temelinde sağlık ve hastalıklar ile sağlığı korumanın / iyileştirmenin ve hastalık süreçlerini yönetmenin entegre bir şekilde ele alındığı staj programları ile PGD ve Seçmeli Programlardan oluşur (Şekil 4).

Staj Programları ve Gelişim İzlem Dosyası Uygulaması

Dördüncü ve beşinci yıl staj programlarından oluşan Faz 2 eğitim programında amaç, öğrencilerin Faz 1 eğitim döneminde elde ettikleri bilgi, beceri ve tutumları yeterliklere dönüştürmesi, simüle ortamlarda kazandıkları becerileri klinik ortamlarda pekiştirerek hekimlik uygulamalarına yönelik yeterlikler kazanmasıdır. Faz 3 eğitim programında ise, öğrencilerin Faz 2 eğitim döneminde kazandıkları yeterlikler doğrultusunda uygun ve nitelikli hekimlik davranışları geliştirmeleri ve birinci basamak düzeyinde gerçekleştirecekleri temel hekimlik uygulamalarını tek başlarına yapabilir hale gelmeleri amaçlanır. Ayrıca Faz 3 Eğitim Programı, öğrencilerin ulusal ve uluslararası sağlık sistemlerini ve politikalarını eleştirel bir şekilde değerlendirmeleri; sağlık ve hastalık süreçlerinin yönetimi, sağlık birimlerin yönetimi vb yönetimsel yeterlikleri kazanmalarını amaçlar.

PROFESYONELLİĞE YÖNELİK GELİŞİM VE DANIŞMANLIK	FAZ 2 EĞİTİM PROGRAMI (YETERLİK KAZANMA)							
	4. YIL							
	Klinik Eğitim Uyum Programı	Dahili Hastalıklar Bloğu		Duyu Sistemleri Sağlığı ve Hastalıklar Bloğu			Temel Cerrahi Hastalıklar ve Girişimsel Uygulamalar Bloğu	Seçmeliler Seçmeli 1 Seçmeli 2
		Dahili Hast 1	Dahili Hast 2	Deri ve Zührevi Hast.	Göz Hast	Kulak Burun Boğaz Hast.		
	FAZ 2 EĞİTİM PROGRAMI (YETERLİK KAZANMA)							
	5. YIL							
	Yaşam Boyu Sağlık Bloğu		Sinir Sistemi ve Ruh Sağlığı Hastalıkları	Özel Cerrahi Hastalıklar	Üreme Sağlığı Bloğu		Seçmeliler Seçmeli 3 Seçmeli 4	
	Yaşam Boyu Sağlığın Geliştirilmesi	Çocuk Hastalıkları			Çocuk Cer. KDC Göğüs C. PRC	Üreme Sağlığı ve Ürogenital Sistem Has		Kadın Hastalıkları ve Doğum
	FAZ 3 EĞİTİM PROGRAMI (YETERLİK KAZANMA)							
	6. YIL							
Dahili Hastalıklar	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	Toplum Sağlığı ve Toplum Yönelimli Hekimlik Bloğu		Acil Olgulara Yaklaşım ve İlk Müdahale	Seçmeliler Seçmeli 1 Seçmeli 2			
		Halk Sağlığı	Aile Hekimliği					
		Toplum Sağlığına Yönelik Araştırmalar/Projeler						

Şekil 4. Klinik Eğitim Programı

Faz 2 ve 3 eğitim dönemlerinde staj programlarının bir kısmı disipline dayalı iken diğerleri her biri 3-5 anabilim dalının koordinasyonunda yürütülen çok-disiplinli programlar şeklindedir. Yatay ve dikey entegrasyonla, ilgili temel, klinik ve DSB bilimlere ait yeterliklerin, bütüncül bir şekilde, birlikte ele alındığı bu programlarda sadece klinik durumlar, hastalık süreçleri, hasta bakımı ve temel klinik uygulamalar ele alınmamakta, aynı zamanda sağlığın korunması ve iyileştirilmesi, toplum sağlığı ve koruyucu hekimlik uygulamalarına da yer verilmektedir.

Klinik Eğitim Programlarında iş başında öğrenme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmakta ve bu öğrenim etkinlikleri, sağlık ve hastalık süreçlerine yaklaşım, tanı ve tedavi süreçleri, klinik akıl yürütme ve klinik karar verme vb yeterliklere yönelik interaktif sunumlar ve klinik tutoryallerle desteklenmektedir.

Yine bu dönemlerde Stajyer ve İntörn Öğrenci Gelişim İzlem Dosyası uygulaması bulunmaktadır. Bu uygulamayla öğrencilerin gerçekleştirdiği temel klinik uygulamaların bir kısmının, hazırlanan değerlendirme formuyla, eğiticiler tarafından gözlemlenmesi ve değerlendirilmesi hedeflenilmiştir. Bu uygulamada, klinik uygulamalara ait sayısının yanı sıra, gözlem ve değerlendirme formlarının ve öğrenciye ait gelişim planlarının da gelişim dosyasına işlenmesi beklenmektedir.

Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık (PGD) Programı

Bu program öğrencilerin profesyonelliğe yönelik yeterlikleri kazanmalarını, mesleki ve bireysel gelişimlerine yönelik eğitimle klinik, yaşam ve kariyer danışmanlıkları vermeyi amaçlar.

Her biri bir yıl süren ve üç yıl boyunca devam eden bu programda her biri profesyonellekle ilgili belirli yeterliklere (mesleki değerler, eğitim ve danışmanlık, kanıta dayalı yaklaşım, zor durumlarda iletişim, sosyal beceriler ve ekip çalışması, yönetim vb) odaklı 2-3 günlük kurslar ve paneller, kritik durum tartışmaları ve refleksiyon oturumları gibi çeşitli öğrenim etkinlikleri kullanılır. Bu program bünyesinde öğrencilere klinik, gündelik yaşam ve kariyer alanları dâhil olmak üzere ihtiyaç duydukları alanlarda danışmanlıklar verilir.

Seçmeli Programlar

Faz 1, 2 ve 3 tüm eğitim dönemlerinde yer alan seçmeli programlarla altı yıllık eğitim boyunca tıp fakültesi öğrencilerinin, belirledikleri bireysel hedefleri doğrultusunda eğitim almaları amaçlanmıştır. Öğrenciler, Faz 1 döneminde, 1., 2. ve 3. sınıflarda, iki yarıyılık 1'er, toplamda 3; Faz 2'de 2-3'er haftalık 4 ve Faz 3'de ise 1'er aylık 2, tüm eğitim boyunca toplamda 9 ayrı seçmeli programa devam etmektedirler. Öğrencilere çok sayıda ve çeşitli alanlarda seçmeli fırsatı sunmak için Faz 1, Faz 2 ve Faz 3 eğitim dönemleri için Seçmeli Program havuzları hazırlanmış; ayrıca seçmeli derslerini, Üniversitenin diğer fakültelerinde veya yurtiçi, yurtdışı diğer eğitim ve sağlık kurumlarında alabilmeleri sağlanmıştır.

5.C. HAFTALIK veya AYLIK ÇERÇEVE ÖĞRENİM TAKVİMİ

Faz 1 ve 2 eğitim dönemleri için haftalık, Faz 3 eğitim dönemi için aylık öğrenim takvim örnekleri (çerçeve haftalık / aylık takvimler) hazırlanarak Tablo 5a-c'de sunulmuştur. Ders Kurulu ve staj programları geliştirilirken bu programların haftalık veya aylık öğrenim etkinlik takvimleri, bu çerçeve takvimlere göre hazırlanırlar. Tablolarda görüldüğü gibi her bir DK'ü ve staj programının öğrenim takvimi hazırlanırken dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

- Büyük gruplarla yapılan amfi/sınıf derslerinin Faz 1’de haftada 12-13 saatle, Faz 2’de 5-6 saatle Faz 3’de ise 3-4 saatle sınırlandırılır. Bu derslerin bir bölümün disiplinlerarası interaktif oturumlarla zenginleştirilmesi (interaktif amfi dersi, paneller, TBL) önemlidir.
- Faz 1 eğitim döneminde, modül programı kapsamında, haftalık takvimde 2 saatlik 2 tane probleme dayalı öğrenme oturumu bulunur.
- Klinik eğitim döneminde haftada yarım gün iş başında öğrenme (serviste hastabaşı eğitimi, poliklinikte öğrenme, girişimsel uygulamalar vb) ve değerlendirme etkinlikleri için ayrılır.
- Klinik eğitim döneminde, özellikle Faz 3 eğitim döneminde 1-2 haftada bir 1-2 saat refleksiyon oturumları yapılır.
- Faz 1’de haftada en az yarım gün KBG için ayrılır. Faz 2 ve 3’de ise belirli periyotlarla PGD Programına ilişkin öğrenim etkinlikleri yer alır.
- Bağımsız çalışma ve interaktif oturumlara hazırlık için aktif saatler (08.30-17.00) arasında öğrencilere serbest çalışma için yeterli zaman verilir.
- Eğitim ve araştırma danışmanlığı için haftalık / aylık takvimde yer ayrılır.

Tablo 5a. Faz 1 Eğitim Dönemi Haftalık Çerçeve Öğrenim Takvimi

BİRİNCİ SINIF PROGRAMI HAFTALIK DERS TAKVİMİ					
	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
08.40-09.30			Amfi Dersi/ Lab		Klinik Becerilere Giriş (KBG)
09.40-10.30	Amfi Dersi/ Lab	Amfi Dersi/ Lab	Amfi Dersi/ Lab	Amfi Dersi/ Lab	
10.40-11.30	Amfi Dersi/ Lab	Amfi Dersi/ Lab	Tıbbi İngilizce	Amfi Dersi/ Lab	
11.40-12.30	Amfi Dersi/ Lab	Amfi Dersi/ Lab	Tıbbi İngilizce	Amfi Dersi/ Lab	
13.40-14.30	Modül (PDÖ) Programı	Amfi Dersi/ Lab	Modül Programı	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/ Lab
14.40-15.30		Amfi Dersi/ Lab		Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/ Lab
15.40-16.30	Seçmeli Ders			Amfi Dersi/Lab	
16.40-17.30					
İKİNCİ SINIF HAFTALIK DERS TAKVİMİ					
	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
08-40-09.30		Klinik Becerilere Giriş (KBG)	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	
09.40-10.30	Amfi Dersi/Lab		Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab
10.40-11.30	Modül Programı		Amfi Dersi/Lab	Modül Programı	Amfi Dersi/Lab
11.40-12.30			Amfi Dersi/Lab		Amfi Dersi/Lab
13.40-14.30	Amfi Dersi/Lab	Klinik Becerilere Giriş (KBG)	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab
14.40-15.30	Amfi Dersi/Lab		Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab
15.40-16.30	Seçmeli Ders			Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab
16.40-17.30					
ÜÇÜNCÜ SINIF HAFTALIK DERS TAKVİMİ					
	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
08-40-09.30				Klinik Becerilere Giriş (KBG)	Amfi Dersi/Lab
09.40-10.30	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab		Amfi Dersi/Lab
10.40-11.30	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab		Amfi Dersi/Lab
11.40-12.30	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab		Amfi Dersi/Lab
13.40-14.30	Modül Programı	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Modül Programı
14.40-15.30		Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	
15.40-16.30	Seçmeli Ders	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	Amfi Dersi/Lab	
16.40-17.30					

Tablo 5b. Faz 2 Eğitim Dönemi Haftalık Çerçeve Öğrenim Takvimi

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
08.30-9.15	Sınıf Dersi	İş başında (poliklinik, servis, girişim odası) öğrenme ve değerlendirme	Sınıf Dersi	Klinik Tutoriyal	Sınıf Dersi
09.15-10.00	Sınıf Dersi		Sınıf Dersi	Klinik Tutoriyal	Sınıf Dersi
10.00-11.00	Gözlem ve Klinik Deneyim		Gözlem ve Klinik Deneyim	Gözlem ve Klinik Deneyim	Gözlem ve Klinik Deneyim
11.00-12.00					
13.00-14.00	Gözlem ve Klinik Deneyim	Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık Programı *	Tanısal Süreçler, Tedavi Süreçleri (radyolojik görüntüleme, patoloji veya klinik biyokimya, klinik farmakoloji)	Gözlem ve Klinik Deneyim	Disiplinlerarası eğitim etkinlikleri, seminer, panel, makale, vaka tartışması
14.00-15.00	Klinik Tutoriyal		Refleksiyon oturumları**		
15.00-16.00	Klinik Tutoriyal				

Tablo 5c. Faz 3 Eğitim Dönemi İntörn Aylık Çerçeve Eğitim ve Hizmet Takvimi

	GÜNLER	08.00 -09.00	09.00-10.00	10.00-11.00	11.00-12.00		13.00-14.00	14.00-15.00	15.00-16.00	16.00-17.00
I. HAFTA	Pazartesi	Teorik ders								
	Salı	Teorik ders								Ref Oturumu**
	Çarşamba	Yapılandırılmış Odaklı Hasta Viziti					Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık Programı*			
	Perşembe						Bağımsız Çalışma			
	Cuma	Klinik Tutoriyal, CBD								Ref Oturumu
II. HAFTA	Pazartesi	Teorik ders								
	Salı	Teorik ders								Ref Oturumu
	Çarşamba	Yapılandırılmış Odaklı Hasta Viziti					Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık Programı*			
	Perşembe		İş Başında Yapılandırılmış Gözlem ve Değerlendirme				Bağımsız Çalışma			
	Cuma	Klinik Tutoriyal, CBD								Ref Oturumu
III. HAFTA	Pazartesi	Teorik ders								
	Salı	Teorik Ders								Ref Oturumu
	Çarşamba	Yapılandırılmış Odaklı Hasta Viziti					Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık Programı*			
	Perşembe	Disiplinlerarası öğrenme etkinlikleri (seminer, panel, makale)					Bağımsız Çalışma			
	Cuma	Klinik Tutoriyal, CBD								Ref Oturumu
IV. HAFTA	Pazartesi	Teorik ders								
	Salı	Teorik Ders								Ref Oturumu
	Çarşamba	Yapılandırılmış Odaklı Hasta Viziti					Profesyonelliğe Yönelik Gelişim ve Danışmanlık Programı*			
	Perşembe		İş Başında Yapılandırılmış Gözlem ve Değerlendirme				Bağımsız Çalışma			
	Cuma	Klinik Tutoriyal, CBD								Ref Oturumu

Boş alanlar öğrencilerin çeşitli klinik ortamlarda (poliklinik, servis, girişim odası, ameliyathane, laboratuvar vb) gözlem ve klinik deneyimleri için programlanacaktır.

* Bu programda profesyonelliğe yönelik öğrenim etkinlikleri, izlem ve danışmanlık etkinliklerine belirli periyotlarda dönüşümlü olarak yer verilir. Profesyonellekle ilgili oturumlarda yapılandırılmış refleksiyon oturumu, olgu tartışması, kritik durum tartışması, paneller vb. ile profesyonelliğe yönelik yeterlikler ele alınır.

** Hafta içinde klinik ortamlarda öğrenciler tarafından görülen olguların değerlendirildiği oturumlar

5.D. ALTI YILLIK EĞİTİM SÜRECİNE YÖNELİK GENEL ÇERÇEVE

Uluslararası OTP Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Süreci eğitim dönemleriyle birlikte tüm bileşenleriyle Tablo 6'da özetlenmiştir.

Tablo. 6. Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitim Süreci

		EĞİTİM DÖNEMİ ve YILI			
		FAZ 1 EĞİTİM DÖNEMİ		FAZ 2 EĞİTİM DÖNEMİ	FAZ 3 EĞİTİM DÖNEMİ
		1. YIL	2- 3. YIL	4- 5. YIL	6. YIL
ÖLÇME-DEĞERLENDİRME	Gelişim sürecine yönelik	Kendi Kendini Değerlendirme Akran Değerlendirme	Kendi Kendini Değerlendirme Akran Değerlendirme Simüle Ortamlarda Gözlem ve Değerlendirme	İş Başında Değerlendirme (Mini-CEX, CbD, DOPS, P-MEX) Stajyer Gelişim İzlem Dosyası (sGİD)	İş Başında Değerlendirme (Mini-CEX, CbD, DOPS, P-MEX) İntörn Gelişim İzlem Dosyası (iGİD)
	Karar vermeye yönelik	DK Sonu Sınavları KBG Programı Sınavları	Ders Kurulu (DK) Sonu Sınavları (ÇSS, modifiye yazılı sınavlar, pratik sınavlar vb) Klinik Becerilere Giriş (KBG) Programı Sınavları (ÇSS, OSCE, araştırma projesi, rapor vb)	Staj Sonu Sınavlar (ÇSS, yazılı sınav, yapılandırılmış sözlü sınav, OSCE vb) Staj Sonu Genel Değerlendirme sGİD'nin karar vermeye yönelik değerlendirme için kullanması	Staj Sonu Sınavlar (ÇSS, yapılan sözlü sınav, OSCE vb) Staj Sonu Global Değerlendirme iGİD'nin karar vermeye yönelik değerlendirme için kullanması
ÖĞRENİM PROGRAMLARI	1.DK ve Modül Programları 2.KBG Programı 3.Kuruldışı dersler 4.Seçmeli programlar	1. DK ve Modül Programları 2. KBG Programı 3. Seçmeli programlar	1. Staj programları 2. PGD Programı 3. Seçmeli programlar	1.Staj Programları 2. PGD Programı 3.Toplum Sağlığı ve Birinci Basamak Deneyimi 4. Seçmeli programlar	
EĞİTİM / GELİŞİM ALANLARI	NORMAL YAPI ve İŞLEVLER (Temel Düzey) (Bilgi, Beceri ve Tutum Kazanma)	NORMAL YAPI ve İŞLEVLER (İleri Düzey) PATOFİZYOLOJİK SÜREÇLER ve HASTALIKLAR (Bilgi, Beceri ve Tutum Kazanma)	KLİNİK SÜREÇLER ve HEKİMLİK YETERLİKLERİ (Yeterlik Kazanma)	KLİNİK SÜREÇLER, HEKİMLİK UYGULAMALARI ve YÖNETİM (Yeterliklere Uygun Performans ve Temel Hekimlik Uygulamalarını Tek Başına Yapabilme)	
KLİNİK ÖNCESİ EĞİTİM DÖNEMİ			KLİNİK EĞİTİM DÖNEMİ		

6. EĞİTİM ORTAMLARI ve İŞLEYİŞ

Nitelikli bir eğitim tek başına eğitim programının geliştirilmesiyle sağlanabilecek bir durum değildir. Geliştirilen eğitim programının istenilen düzeyde, etkin bir şekilde uygulanabilmesi için, kuralları ve işleyişiyle uygulama sürecinin iyi organize edilmesi, öğrencilerin ve eğitimcilerin temel niteliklerinin, rollerinin, görev ve sorumluklarının açıkça belirlenmesi, eğitim programında yapılan değişiklikler doğrultusunda eğitim ve hizmet ortamında gerekli düzenlemelerin yapılması gerekir. Bu çerçevede dikkate alınması gereken hususlar aşağıda başlıklar halinde sıralanmıştır.

6.A. EĞİTİM ve HİZMET ALT YAPISI NİTELİĞİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ ve KALİTENİN SÜRDÜRÜLMESİ

- Her bir öğrencinin temel eğitimini nitelikli bir şekilde alabilmesi için gerekli olan hasta sayısı ve çeşitliliğinin sağlanması.
- Toplum yönelimli yaklaşımın uzantısı olarak eğitim sırasında toplumla temasın artırılması, programların toplum yönelimli eğitim etkinlikleriyle zenginleştirilmesi.
- Altı yıllık tıp eğitimi sürecinde, yurtiçinde bölümler ve fakülteler ile yurtdışında bulunan diğer tıp fakülteleri arasındaki hareketliliğin artırılması, öğrencinin belirli programları diğer fakültelerden alabilme imkânlarının artırılması.
- Yeterli eğitim alt yapısının kurulması ve sürdürülmesi. Eğitim ve klinik ortamlara ilişkin yeterli teknolojik donanımların sağlanması.
- Eğitimin, hizmet ve araştırmanın entegrasyonu, özellikle klinik eğitiminde bunların birbirlerini besleyecek şekilde iç içe planlanması ve yürütülmesi.
- Öğrencilerin eğitimin tüm yıllarında araştırmalara katılımlarının teşvik edilmesi, kolaylaştırılması.
- Sağlık hizmetinin sunumu için gerekli insan gücü istihdamının sağlanması. Eğitimcilerin ve tıp öğrencilerinin üzerlerindeki yüklerin eğitimini olumsuz yönde etkilemesini önlemek için gerekli insan gücü ve iş planlamalarının yapılması.
- Öğretim üyesi / tıp öğrencisi oranının 1/3'te tutulması için çaba gösterilmesi.
- Öğrencilerin temel insani ihtiyaçlarının karşılanması, sosyal yaşam alanlarının iyileştirilmesi.

6.B. ÖĞRENCİLERİN NİTELİKLERİ, SORUMLULUKLARI ve HAKLARI

- Eğitim süreçlerinde öğrencilerin, tanımlanan görevleri ve sorumlukları yerine getirmesi; bu süreçte, eğitimcilerden ihtiyaç duyduğu desteği ve yönlendirmeyi alması.
- Eğitim sürecinde genel olarak veya her bir program özelinde, öğrencilerin tabi olduğu eğitim ve çalışma şekillerinin, şartlarının, görev ve sorumluklarının açıkça tanımlanması ve bu konularda öğrencilere yeterince bilgilendirme yapılması.

- Öğrencilerin kendi öğrenme ve profesyonel gelişim sorumluluklarını taşıması, bu sorumluluğun bir uzantısı olarak eğitim etkinliklerine aktif olarak katılması, eğitimle ilgili görevlerini en iyi şekilde yerine getirmesi.
- Öğrenciler için, nitelikli bir şekilde eğitim alabilecekleri güvenli ve olumlu ortamların oluşturulması.
- Öğrencilere tüm eğitim sürecinde danışmanlık ve rehberlik verilmesi.
- Öğrencilerine bireysel öğrenmeleri / gelişimleri için, zorunlu programlar dışında, kendi hedef ve beklentileri doğrultusunda alabilecekleri zengin seçmeli program fırsatlarının sunulması.
- Planlamadan uygulamaya ve değerlendirmeye kadar tüm eğitim süreçlerinde öğrencilerin etkin bir şekilde temsil edilmesi.

6.C. EĞİTİCİLERİN NİTELİKLERİ, SORUMLULUKLARI ve HAKLARI

- Eğiticilerin eğitimle ilgili tüm etkinliklere aktif şekilde katılmaları, eğitimle ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri.
- Eğitim, hizmet ve araştırma faaliyetlerinin bölümdeki eğiticiler arasında, her bir öğretim üyesinin bireysel tercihlerini de yansıtacak şekilde, dengeli şekilde dağılması. Fakat bu dağılım sırasında eğiticilerin toplam iş yüklerinin en az % 25'inin eğitim etkinlikleri için ayrılması için gerekli çabanın gösterilmesi.
- Öğretim üyelerinin yerine getirdiği hizmet faaliyetleri kadar eğitim ve araştırma faaliyetlerinin de kurumca teşvik edilmesi; hizmetin, eğitimin ve araştırmanın performansına adil ve dengeli bir şekilde yansıtılması.
- Eğiticilerin eğitim becerilerini (sunum becerileri, yönlendiricilik becerileri, geribildirim verme, eğitim danışmanlığı, değerlendirme becerileri) geliştirmesi. Tüm eğiticilerin eğiticilerin eğitimi ve ölçme-değerlendirme gibi temel eğitici gelişimi programlarının yanı sıra klinik ortamlarda öğrenme ve değerlendirmeye yönelik ileri eğitici gelişimi programlarına katılmaları.

6.D. SÜRECE / UYGULAMAYA YÖNELİK İŞLEYİŞ ve YÖNETİM (İLKELER, KURALLAR, PROSEDÜRLER, ÇALIŞMA ŞARTLARI)

- Eğitimle ilgili yapılanmanın ve eğitim süreçlerinin açıkça tanımlanması ve öğrencilerin bu konuda yeterince bilgilendirilmesi.
- Eğitimin, dekanlıklar bünyesinde oluşturulan eğitim kurulları tarafından planlanması ve eğitimle ilgili tüm uygulamaların bu kurullar tarafından koordine edilmesi.
- Eğitim sürecinde eğitim kurulları ile anabilim dalları arasında yeterli koordinasyonun sağlanması. Anabilim dallarının sorumlu oldukları programları, eğitim kurullarının koordinasyonunda, eğitim kurullarında hazırlanan çerçeve eğitim programı ve eğitim uygulama rehberleri doğrultusunda yürütmesi.

- Anabilim / bilim dallarının, akademik kurul toplantılarında en az 3 ayda bir destek verdikleri eğitim programlarını gündemlerine alarak değerlendirmesi.
- Öğrencinin önemli bir sorunla karşılaşması, öğrenci ile eğitici veya anabilim dalı arasında belirli bir konuda anlaşma sağlanamaması durumunda çözüm için kullanılacak kanalların açıkça tanımlanması ve bu konuda öğrencilere gerekli bilgilendirmelerin yapılması.

6.E. PROFESYONEL GELİŞİM VE EĞİTİM DANIŞMANLIĞI

- Her bir öğrenciye iyi birer hekim olabilmesi için yeterli eğitim, araştırma ve klinik deneyiminin sağlanması. Bu süreçte, öğrencinin ihtiyaç duyduğu, bulunduğu eğitim dönemine uygun yönlendirmenin yapılması.
- Öğrencinin, kendi eğitim sürecinde, aldığını eğitime ve bu süreçte kazandığı mesleki ve bireysel gelişimine yönelik düzenli ve devamlı geribildirim alması ve vermesi.
- Öğrencinin yeterli düzeyde eğitim ve klinik danışmanlık hizmeti alması. Düzenli olarak belirli aralıklarla eğitim danışmanı ile öğrencinin bir araya gelmesi. Bu buluşmalarda öğrencinin eğitim performansının ve gelişiminin stajyer/ intörn GİD üzerinden incelenmesi; öğrencinin o andaki gelişimin değerlendirilerek ileri gelişim planlarının yapılması.

7. EĞİTİM PROGRAMI DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Uluslararası OTP program değerlendirme süreci sistem anlayışı çerçevesinde planlanmıştır.

7.A. DEĞERLENDİRME SİSTEMİ ve MODELİ

Uluslararası OTP yapısı dikkate alınarak mevcut program modellerinden birisini seçerek kullanılmak yerine mevcut modeller dikkate alınarak programa özgün bir sistemin oluşturulması tercih edilmiştir. Bu sistemde değerlendirme alanları ve düzeyleri şu şekilde belirlenmiştir.

Değerlendirme alanları: Eğitim süreçleri “girdi”, “süreç”, “bağlam”, “çıktılar” ve “etki” olmak üzere beş alan üzerinden değerlendirilmektedir.

Değerlendirme düzeyleri: Değerlendirmenin dört düzeyi ise şunlardır:

- **Düzyey 1:** paydaş görüşleri (reaksiyon)
- **Düzyey 2:** öğrenenlerin kazanımlarını, yeterlikleri değerlendirme,
- **Düzyey 3:** İş başında gözlem-değerlendirme, ürünler, kayıtlar, raporlar, portfolyolar, araştırmalar, veriler/istatistikler vb. ile hem kazanımların/yeterliklerin iş ortamlarına taşınmasını ve mezuniyet sonrası kariyer süreçlerini değerlendirme
- **Düzyey 4:** Eğitim programının ve mezunların kurumsal ve toplumsal ölçekte ortaya çıkardığı değişiklikleri, oluşturduğu kurumsal ve toplumsal etkileri değerlendirme.

7.B. PROGRAM DEĞERLENDİRME SİSTEMİNİN AMACI

- Altı yıllık tıp eğitimi sürecini ve mezuniyet sonrası süreci çoklu değerlendirme yöntem ve araçları ile çok boyutlu ve sistematik bir şekilde değerlendirmek.
- Değerlendirme sonuçlarını kullanarak eğitim programını belli aralıklarla revize etmek
- Eğitimde sürekli değerlendirme, yenilenme ve gelişim kültürünün oluşmasına katkı sağlamaktır.

Program değerlendirme sisteminin hedefleri:

1. Faz 1, Faz 2 ve Faz 3 eğitim dönemlerini ve dönemlerde yer alan öğrenim programlarını (DK, staj, PDÖ, PGD, seçmeli programlar) programın yapısı, uygulama süreçleri ve bağlamı ile çıktıları açısından değerlendirme.
2. Klinik öncesi programın klinik eğitimi dönemine ve klinik eğitim programının ise mesleğe öğrencileri hazırlama düzeylerini değerlendirme.
3. Altı yıllık eğitim süreçlerini alt yapı ve donanım, yönetsel süreçler ve fakülte ortamı/ iklimi açısından değerlendirme
4. Eğitim programı dışında üniversitede ve fakültede öğrencilere sunulan sanatsal, kültürel etkinlikleri değerlendirme
5. Eğitim programı dışında öğrenciler ve öğrenci kulüpleri tarafından gerçekleştirilen bilimsel etkinlikler, sosyal sorumluluk projelerini değerlendirme
6. Altı yıllık eğitim sürecinde öğrencilere sunulan sosyal, akademik, eğitsel danışmanlık hizmetlerini süreç ve etkileri açısından değerlendirme

7. Öğrencilerin duygusal, sosyal, ruhsal iyilik hallerini izleme ve ortaya çıkan ihtiyaca uygun yeni planlar oluşturma
8. Mezunların mesleki gelişim süreçlerini izleme ve program değerlendirme açısından analiz etme
9. Toplumsal hesap verebilirlik yaklaşımı ile ortak programın toplumsal etkileri belirleme

7.C. PROGRAM DEĞERLENDİRME YÖNTEM ve ARAÇLARI

Uluslararası OTP için belirlenen değerlendirme alanları üzerinden çoklu değerlendirme yöntem ve araçları kullanılarak çok yönlü bir değerlendirme planı oluşturulmuştur. Tablo 7’de hangi alanlar için hangi veri toplama yöntem ve araçları kullanılabileceği ve verilerin kimlerden/hangi kaynaklardan hangi periyotlarda toplanabileceği belirtilmiştir.

Tablo 7. Program Değerlendirme Alanları ve Değerlendirme Yöntemleri / Araçları

Veri toplama yöntem, araçlar ve paydaşlar	Değerlendirme Alanları							
	Girdi	Süreç	Bağlam	Çıktılar			Etki	
				Kazanımlar	Ürünler	Mezuniyet ve sonrası	Kurumsal	Toplumsal
Doküman analizi	1. Öğrenci alımları, dağılımlar (yıllık)	1. Ders değişiklikleri, aksamalar		1. DK ve staj başarıları, not ortalamaları, başarı, başarısızlık	1. Yıl ICS araştırmaları, sunumlar (yıllık)	1. Mezun sayıları, mezuniyet dereceleri, mezuniyet süreleri (yıllık)	1. Sürekli kurumsal gelişimler, yenilikler	1. Sosyal sorumluk projeleri
	2. Öğrenci nitelikleri (başarı, İngilizce düzeyleri, sosyoekonomik durum, ülke vb (yıllık)	2. ÖD ile ilgili süreçler, itirazlar		2. Sınıf başarıları, not ortalamaları, geçme, kalma, dondurma, terk vs. oranları (yıllık)	2. Diğer araştırmalar Ulusal, uluslararası sunumlar, makaleler Ödüller (yıllık)	2. Uzmanlık kazanma ve yerleşme, işe yerleşme, çalışma alanları (yıllık)	2. Kurumsal ödüller, akreditasyonlar	2. Toplum yönelimli araştırmalar, projeler
	3. Alınan ücret, ekstra bütçe ve harcanan (yıllık)	3. öğrenci işleri ve istekleri, belgeler			3. Sosyal sorumluk projeleri (yıllık)			3. Toplum sağlığına yönelik eğitimleri, kurslar
		4. öğrenci ve eğitici değişimleri			4. Öğrenci kulüp faaliyetleri ve ürünler. Sosyal, sanatsal, sportif faaliyetler			
		5. Ortaklık ve eğitimin iki ayrı ülkede yürütülmesi						
Öğrenci değerlendirmeleri		1. DK değ. formu (her program sonunda, seçili öğrencilere) 2. Staj değ. formu (her program sonunda, seçili öğrencilere) 3. Modül değ. formu (her program sonunda, seçili öğrencilere)						
		4. ICS ve PGD değ formları (yarıyıllık, yıllık)						

		5. Seçmeli değ formu (yarıyılık, yıllık)					
		6. Genel değerlendirme formu (3., 5, ve 6. Yılın sonunda)					
		7. Odak veya derinlemesine görüşme (2-3 yılda bir)					
Eğitici değerlendirmeleri	1. eğitici alımları, dağılımlar, nitelikleri (yıllık)	1. Genel değerlendirme formu (yarıyılık, yıllık)					
	2. Eğitici eğitimleri	2. Odak veya derinlemesine görüşme (2 yılda bir)					
Mezun değerlendirmeleri		1. Mezun değ formu (mezuniyette, bir defa)					
				2. Mezun yeterlikleri değ. formu (mezuniyette, bir defa)			
						3. Genel değerlendirme formu (5 yılda bir)	
						4. Odak veya derinlemesine görüşme (5 yılda bir)	
Dış paydaşlar ve değerlendirme						Çalışan, ekip görüşleri Yönetici görüşleri	Hasta görüşleri SKT görüşleri YÖK, SB değerlendirmeleri

*Süreç: Organizasyon, koordinasyon, etkileşim, iletişim, işlemler

**Bağlam: Eğitimin içinde gerçekleştiği duygusal, sosyokültürel, kurumsal/organizasyonel (üniversite, fakülte) ortam, iklim ve kültür. Hastane ortamı, iklimi

EKLER

Uluslararası OTP Mezuniyet Öncesi Çekirdek Eğitim Programı - 2021

Ek 1A. Mezun Yetkinlik ve Yeterlikleri - 2021

Ek 1B. Semptomlar, Bulgular, Klinik Durumlar Listesi - 2021

Ek 1C. Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimlere İlişkin Durumlar Listesi - 2021

Ek 1D. Çekirdek Hastalıklar ve Klinik Problemler Listesi - 2021

Ek 1E. Temel Hekimlik Uygulamaları Listesi - 2021

EK 1A. MEZUN YETKİNLİK ve YETERLİKLERİ - 2021

YETKİNLİK ALANI-1: MESLEKİ UYGULAMALAR			
YETKİNLİK 1.1. SAĞLIK HİZMET SUNUCUSU			
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER	ALT YETERLİKLER		
1.1.1. Tıbbın bilimsel temeli, hasta-merkezli bütüncül yaklaşım	Yeterlik 1.1.1.1 Temel ve klinik tıp bilimleri ile davranış bilimleri, sosyal ve beşeri bilimlerden edindiği bilgi, beceri ve tutumları bütünleştirerek sağlık hizmeti sunumunda kullanır.	Temel ve klinik bilgileri bütünleştirerek sağlık ve hastalık süreçleri ile sağlık bakım süreçlerini tüm yönleriyle değerlendirir. Sağlık ve hastalık süreçlerini davranışsal, sosyal ve kültürel boyutları da içerecek şekilde bütüncül olarak ele alır. İlgili tüm bilgileri bütünleştirerek sağlık ve hastalık süreçlerinde karşılaşılan problemleri/ durumları tanımlar, analiz eder ve bağlamına uygun kararlar/çözümler oluşturur.	
	Yeterlik 1.1.1.2. Hasta yönetiminde, dil, din, ırk ve cins ayrımı gözetmeden bireyin sosyodemografik ve sosyokültürel geçmişini de dikkate alan hasta-merkezli, bütüncül (biyopsikososyal ve kültürel) ve insani bir yaklaşım gösterir.	Hasta yönetiminde bireysel ve sosyokültürel farklılıklara, ihtiyaç ve beklentilere duyarlı davranır, hastanın perspektifini önceler. Hastalar için hem mesleki/teknik açıdan yeterli olan hem de insani ve sosyokültürel açıdan duyarlı olan sağlık bakım süreçlerini oluşturur. Hasta yönetiminde eşitsizlik yaratan durumları değerlendirir; güvenli, olumlayıcı ve destekleyici ortamlar oluşturur ve dışlayıcı, etiketleyici ve damgalayıcı tutum ve davranışlardan sakınır.	
	1.1.2. Bireyin ve toplum sağlığının korunması geliştirilmesi	Yeterlik 1.1.2.1. Sağlık hizmeti sunumunda, bireylerin ve toplumun sağlığını korumayı ve geliştirmeyi önceler.	Sağlık hizmet sunumunda hem tedaviye hem de sağlığı korumaya ve geliştirmeye yönelik uygulamaları etkin ve yerinde kullanır, birinci basamakta gerçekleştirilmesi gereken taramaları yapar. Birey ve toplum sağlığını geliştirmeye yönelik projeler ve eğitimler planlar veya ekip olarak yürütülen bu tür süreçlere aktif katılım sağlar. Birey ve toplum sağlığını geliştirmek amacıyla kamu ve sivil toplum kurum ve kuruluşlarıyla birlikte çalışır.
		Yeterlik 1.1.2.2. Sağlığı etkileyen bireysel, toplumsal, kültürel ve çevresel faktörleri dikkate alarak; sağlıklılık durumunun sürdürülmesi ve geliştirilmesi yönünde gerekli çalışmaları yapar.	Bireysel, toplumsal ve küresel sağlık riskleri ve tehditlerini anlar ve bunların çevresel, kültürel, davranışsal, ekosistemsel vb. boyutlarını değerlendirir. Çalıştığı bölgede bireysel ve toplumsal sağlık durumlarını/düzeylerini belirler, ulusal/toplumsal ölçekli sağlık sorunlarını ve sağlık hizmeti gereksinimini belirleme süreçlerine katkı sağlar. Disiplinlerarası yaklaşımla, çalıştığı bölgede sağlığın korunması ve iyileştirilmesine yönelik uygun stratejileri belirler, planlamalar yapar, uygular, sonuç ve etkilerini değerlendirir; daha büyük ölçekli çalışmalarda ekibin bir üyesi olarak bu süreçlere katkı sağlar.
1.1.3. Sağlık hizmet sunumu ve hekimlik uygulamaları	Yeterlik 1.1.3.1. Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde güvenli, akılcı, insani ve etkin yaklaşım gösterir.	Bütüncül ve insani yaklaşımla hasta veya yakınından öykü alır ve hastanın fizik muayenesini yapar. Öykü ve muayenede elde edilen verileri değerlendirerek problemleri, olası tanıları belirler ve akılcı tetkik ister. Bulgu ve belirtilerle tetkik sonuçlarını birlikte değerlendirerek hasta-merkezli yaklaşımla en uygun tedavi, kontrol, izlem ve/veya rehabilitasyon planlarını oluşturur veya bunlar için hastayı en uygun yere sevk eder. Sağlık hizmet sunumunda, koruma, tanı, tedavi, takip ve/veya rehabilitasyon ile ilgili süreçlerde hasta ve/veya yakınına bilgilendirir ve karar süreçlerine dahil eder. Sağlık hizmet sunumu süreçlerinde hasta ve yakınları için hem fiziksel hem de duygusal ve sosyokültürel anlamda güvenli ve destekleyici bir ortam oluşturur.	

	Yeterlik 1.1.3.2. Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, girişimsel ve/veya girişimsel olmayan uygulamaları hasta için güvenli ve etkin bir biçimde gerçekleştirir.	Kanıtı dayalı yaklaşımla tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde en uygun uygulamaları seçer ve uygular; süreçle ilgili hasta ve yakınlarını bilgilendirir, gerekli durumlarda onamlarını alır. Hasta gizliliğini ve rızasını gözeterek sonuçları hasta, yakınları ve diğer taraflarla paylaşır, raporlar, gerekirse bildirimde bulunur ve dosyaları uygun bir şekilde saklar. Uygulamalar öncesi, sırası ve sonrasında hastanın, kendisinin ve diğer sağlık çalışanlarının güvenliğini gözeterek gerekli planlamaları ve düzenlemeleri yapar.
1.1.4.Sağlık hizmet sunumu ve hasta/çalışan güvenliği	Yeterlik 1.1.4.1 Hasta ve çalışan sağlığını ve güvenliğini göz önünde bulundurarak sağlık hizmeti sunar.	Sağlık hizmeti sunum süreçlerinde hastaların güvenliğini gözetir, riskleri belirler ve gerekli önlemleri alır. Sağlık hizmeti sunum süreçlerinde kendisi ve diğer sağlık çalışanları için güvenli ortamlar oluşturur; çalışan güvenliğine yönelik risklerin ve tıbbi yetersizliklerin en aza indirilmesi için gerekli önlemleri alır.
1.1.5.İnsan-çevre etkileşimi, sağlığa bütüncül yaklaşım ve çevre sağlığı	Yeterlik 1.1.5.1 Sağlık hizmet sunumunda, sağlığa ve hastalık süreçlerine etki eden bireysel, toplumsal ve çevresel değişkenleri göz önünde bulundurur.	Sağlık ve hastalık süreçlerinin çevresel, mesleki, toplumsal ve kültürel belirleyicilerini çok yönlü ve karşılıklı etkileşimleri içinde ele alır ve değerlendirir. Sağlığı bölgesel, ulusal ve küresel ölçekli ekonomik, toplumsal ve çevresel boyutları ile çok yönlü ve etkileşimli olarak değerlendirir. Sağlığı ve sağlık hizmet süreçlerini hastanın/hizmet talebinde bulunan kişilerin bireysel özellikleri, beklentileri, davranış tarzları ile birlikte bireye özgü bir şekilde ele alır.

YETKİNLİK ALANI-2: MESLEKİ DEĞERLER VE YAKLAŞIMLAR

YETKİNLİK 2.1. MESLEKİ ETİK VE PROFESYONELLİĞE YÖNELİK İLKELERİ BENİMSEYEN

YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER		ALT YETERLİKLER
2.1.1. Hekimlik kimliği ve Profesyonelliğe yönelik davranışlar	Yeterlik 2.1.1.1 Mesleğini yürütürken iyi hekimlik uygulamalarını dikkate alır.	Tarihi süreçte gözlenen sağlık ve hastalıkla ilgili algı ve davranışları, sağlıkla ilgili yapılanmaları ve uygulamaları değerlendirir; farklı tarihi dönemlerde benimsenen anlayışları kavrayarak bütüncül hekimlik kimliğini ve tavrını oluşturur. İyi hekimlik uygulamaları ve profesyonellekle ilgili ilkeler doğrultusunda mesleğini en iyi şekilde yapmada, yaşam boyu sürekli mesleki gelişimini ve nitelikli hekimliğini sürdürmede kararlılık gösterir. Sağlık süreçlerinde profesyonelliğe yönelik davranışlar sergiler ve profesyonellik dışı tutum ve davranışlardan kaçınır; çalıştığı kurumda/birimde profesyonellik dışı davranışların giderilmesine yönelik üstüne düşeni yapar.
	Yeterlik 2.1.1.2. Mesleğinin gerektirdiği etik ilkeler ile hak ve yasal sorumluluklar çerçevesinde görev ve yükümlülükleri yerine getirir.	Sağlık hizmeti ve araştırma süreçlerinde insan/hasta haklarını, etik ve mesleki ilkeleri, araştırma etiğini/deney hayvanları etiğini gözetir, bunlara yönelik planlama ve düzenlemeleri yapar. Sağlık süreçlerinde meslek ilkeleri ve yasal çerçeveler doğrultusunda görev ve yükümlüklerini eksiksiz yerine getirir, diğer sağlık çalışanlarının görev ve yükümlüklerini gözeterek adil ve insani bir çalışma ortamının oluşmasında kararlılık gösterir. Kendi mesleki alanının ve birlikte çalıştığı diğer uzmanların alanlarının sınırlarına saygı gösterir, birlikte çalışmaya ve gerektiğinde uygun alanlardan yardım istemeye açıktır.
	Yeterlik 2.1.1.3 Sağlıkla ilişkili tüm süreçlerde insani ve kültürel değerleri ve sorumlulukları gözetir. Hastanın bütünlüğünü	Sağlık süreçlerinde karşılıklı saygı, mahremiyet, doğruluk, dürüstlük, açıklık, şefkat, alçak gönüllülük, diğerkâmlık, sorumluluk ve bağlılık gibi insani değerleri gözetir ve savunuculuğunu yapar; hastanın bütünlüğü koruyan, insani ve kültürel olarak duyarlı olan sağlık bakımı yaklaşımında kararlılık gösterir.

	dikkate alarak, yüksek nitelikli sağlık bakımı sunma konusunda kararlı davranışlar gösterir.	Toplumsal ve kültürel farklılıklara saygılı davranır, sağlık bakım/hizmet süreçlerinde farklı toplumsal kesimlere ve kültürel farklılıklara duyarlı olan ve her türlü ayrımcılığa ve eşitsizliğe karşı olan bir tutum ve davranış sergiler.
		Sağlık hizmeti sunumunda hasta ve toplum yararını ön planda tutar; toplumsal sorumluluk/hesapverebilirlik çerçevesinde, alanıyla ilgili çeşitli sağlık etkinlikleri (eğitim, araştırma, sosyal sorumluluk projeleri vb.) planlar, yürütür ve değerlendirir veya bu süreçlere ekibin aktif bir üyesi olarak dâhil olur.
2.1.2. Mesleki uygulama, bireysel performans ve değerlendirme	Yeterlik 2.1.2.1. Reflektif ve bağlamsal deneyim anlayışıyla mesleki uygulamaları, yaşanan süreçleri ve ortaya çıkan performansları, bilişsel, duygusal, davranışsal ve bağlamsal boyutlarıyla çok yönlü olarak değerlendirir.	Reflektif deneyim ve düşünme ile yaşadığı mesleki deneyimleri üzerinden kendi performansını/ekibin performansını değerlendirir; bireysel/ekip yeterliklerinin, güçlü ve sınırlı yönlerinin farkında olur ve sürekli bireysel ve mesleki gelişime açık olur.
		Uygulamalar sırasında kendisinin ve birlikte çalıştığı kişilerin duygularının farkında olur ve etkin bir şekilde yönetir.
		Sağlık süreçlerinin içinde gerçekleştiği bağlamın (sistem, yapılar, sosyokültürel ortam/iklim ve kültür) bireysel performansı/ekibin performansı üzerindeki etki ve sonuçlarını değerlendirir ve gerekli düzenlemeleri yapar/yapılmasına katkı sağlar.

YETKİNLİK 2.2. SAĞLIK SAVUNUCUSU		
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER		ALT YETERLİKLER
2.2.1. Toplum yönelimli hekimlik, toplumsal hesapverebilirlik ve toplum sağlığı geliştirme	Yeterlik 2.2.1.1 Sosyal güvenilirlik/ yükümlülük ve toplum yönelimli hekimlik yaklaşımını benimseyerek birey ve toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesi ile sağlık hizmet sunumunu geliştirmeyi savunur.	Ülke düzeyinde toplum sağlığının geliştirilmesi ve sağlık hizmet süreçlerinin toplumsal farklılıklara ve ihtiyaçlara göre planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine aktif olarak dâhil olur.
		Çalıştığı bölgede ve kurumda sağlığın korunması ve geliştirilmesi için birey ve toplum sağlığı ile ilgili hizmet sunumu, değerlendirme, eğitim ve danışmanlık süreçlerini tüm kesimlerle işbirliği içinde planlar ve yürütür.
2.2.2. Sağlık sistemleri ve sağlığın/ sağlık hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi	Yeterlik 2.2.2.1 Sağlık politikalarının ve uygulamalarının birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisini değerlendirir ve sağlık hizmetleri kalitesinin artırılmasını savunur.	Uluslararası, ulusal ve kurumsal sağlık sistem ve politikaları ile uygulama ve yönetimlerini birey ve toplum sağlık göstergelerine etkisi açısından eleştirel değerlendirir; sağlık uygulamaları sırasında hasta ve toplum yararını ön planda tutar
		Ulusal ve kurumsal sağlık sistemlerinin ve uygulamalarının değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi süreçlerine aktif olarak katılır; bu süreçte tüm kesimlere açık olma ve birlikte davranma ve karar almada kararlılık gösterir.
		Sağlık hizmeti süreçlerinde sağlığa erişimde eşitsizlik yaratan durumları belirler ve gerekli düzenlemeleri yapar/yapılmasına katkı verir.
	Yeterlik 2.2.2.2 Fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden kendi sağlığını korumaya ve geliştirilmesine önem verir, bunun için gerekenleri yapar.	Gerek ülkedeki gerekse çalıştığı kurumdaki sağlık sistem ve uygulamalarının çalışanların sağlamlık durumları ve refahları ile kurumlar üzerindeki sonuç ve etkilerini eleştirel değerlendirir ve bu yönde düzenleme/iyileştirme yapılması için kararlı bir tutum ve davranış sergiler.
		Çalıştığı kurum kültürünün ve ortamının/ikliminin kendinin ve diğer çalışanların sağlığı üzerindeki etkilerini belirler; sağlıklı ve insani bir çalışma ortamının geliştirilmesi ve sürdürülmesi için kararlılık gösterir.

YETKİNLİK 2.3. LİDER-YÖNETİCİ		
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER		ALT YETERLİKLER
2.3.1	Yeterlik 2.3.1.1	Ülkedeki sağlık sistemini, politikaları ve uygulamalarına ilişkin değişimleri yakından izler, eleştirel değerlendirir ve

<i>Sağlık süreçleri, değişim ve liderlik</i>	Sağlık sistemi, politikaları ve uygulamalarına eleştirel yaklaşımla birey ve toplum sağlığıyla ilişkili iyileştirme süreçlerine aktif olarak katılır; hizmet sunumu sırasında sağlık ekibi içinde öncü davranışlar gösterir, gerektiğinde bu süreçlere liderlik eder.	geliştirilmesi yönünde gerçekleştirilen ulusal ve bölgesel süreçlere dâhil olur.
		Çalıştığı bölgede toplum sağlığıyla ilişkili değişim süreçlerine liderlik eder ve bu süreçlere ekibin bir üyesi aktif olarak katılır.
		Birinci basamak sağlık sisteminde sağlık ve hastalık yüklerini (sıklık vb.) izler ve çalıştığı kurumda bunları dikkate alarak gerçekleştirilecek değerlendirme, planlama ve düzenlemelere öncülük eder.
<i>2.3.2.Sağlık süreçleri ve yönetim</i>	Yeterlik 2.3.2.1 Çalıştığı sağlık kuruluşunu veya birimi yönetir; sağlık hizmetlerini planlama, uygulama, değerlendirme süreçlerinde kaynakları maliyet-etkin, toplum yararına ve mevzuata uygun kullanır.	Sağlık hizmeti verdiği kurumu/kliniği/birimi sistem yaklaşımıyla yönetir veya yönetim süreçlerine aktif olarak katılır.
		Sistem içinde oluşan yetersizlikleri, eksikleri veya hataları analiz eder, bunların en aza inmesi için gerekli düzenlemeleri yapar veya bu süreçleri yöneten ekibe aktif bir üye olarak katılır.
		Tüm kaynakları (insangücü, ekonomik, teknolojik, zaman) akılcı bir şekilde kullanır ve toplum yararını önceleyerek sistem yaklaşımı çerçevesinde yönetir.

YETKİNLİK 2.4. EKİP ÜYESİ		
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER		ALT YETERLİKLER
<i>2.4.1. Ekip iletişim, ve birlikte çalışma</i>	Yeterlik 2.4.1.1 Birlikte hizmet sunduğu sağlık ekibi içinde, olumlu iletişim kurar ve gerektiğinde farklı ekip rollerini üstlenir.	Üstlendiği roller ve sorumluluklar çerçevesinde ekip ile karşılıklı etkileşime açık, olumlu ve etkin bir iletişim kurar; ekibin uyumu ve verimliliğini gözeter.
		Ekip çalışması süreçlerinde kendisinin ve diğer üyelerin duygularını fark eder ve uygun bir şekilde yönetir.
	Yeterlik 2.4.1.2 Sağlık ekibi içindeki sağlık çalışanlarının görev ve yükümlülüklerinin farkındadır ve buna uygun davranışlar gösterir.	Ekip çalışmalarında iletişimi engelleyecek riskleri ve çatışma alanlarını belirleyerek bunları etkin bir şekilde yönetir.
<i>2.4.2.Meslek taşları ve diğer meslek grupları ile birlikte çalışma</i>	Yeterlik 2.4.2.1 Mesleki uygulamalarında meslektaşları ve diğer meslek grupları ile uyumlu ve etkin çalışır.	Sağlık hizmeti sunumunda hem meslektaşları hem de diğer meslek grupları ile birlikte çalışma ve karar almaya açık bir tutum ve davranış sergiler; mesleklerarası farklılıklara ve sınırlara saygı gösterir, ekibin uyumunu ve verimliliğini önceler.
		Meslektaşları ve diğer meslek gruplarıyla birlikteliklerde yapıcı rol üstlenir, kendi meslek grubu ve diğerleri için olumlu, destekleyici bir ekip ortamı/iklimi oluşturulmasına katkıda bulunur.
		Süreç içinde ortaya çıkan meslektaşlar ve mesleklerarası çatışmaları belirler, anlar ve uygun bir şekilde yönetilmesine diğer ekip üyeleri ile birlikte katkıda bulunur.

YETKİNLİK 2.5. İLETİŞİMCİ		
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER		ALT YETERLİKLER
<i>2.5.1. İletişim becerileri ve etkin iletişim</i>	Yeterlik 2.5.1.1 Hasta, hasta yakınları, sağlık çalışanları ve diğer meslek grupları,	Hasta hekim iletişimi sırasında hasta ve hasta yakınlarının perspektifini ön planda tutar, bireysel ihtiyaçlarını, beklentilerini, tercihlerini dikkate alarak bireye özgü gerekli düzenlemeleri yapar.

	kurum ve kuruluşlarla etkili iletişim kurar.	Empati, saygı, açıklık, olumlama gibi temel iletişim değişkenleri ile sözel ve sözel olmayan iletişim tekniklerini dikkate alarak hasta ve hasta yakınlarıyla etkin iletişim kurar. Birlikte çalıştığı sağlık çalışanları ve diğer meslek gruplarıyla etkin ve etkili iletişim kurar; iletişim sürecinde yaşanan zorlukları, görüş ayrılıklarını ve çatışmaları uygun bir şekilde yönetir. Tarafların mahremiyetini, saygınlığını, rahatını ve güvenliğini korur ve tüm taraflar için olumlu/güvenli bir iletişim ortamı oluşturur; duygusal yükleri tanımlar ve yönetir.
	Yeterlik 2.5.1.2 Özel yaklaşım gerektiren ve farklı sosyokültürel özelliklere sahip bireyler ve gruplar ile etkili iletişim kurar	Özel yaklaşım gerektiren kişilerle özenli ve etkin bir etkileşim kurar, gerektiğinde profesyonel destek arar. İletişim süreçlerinde kültürlerarası farklılıkları dikkate alarak, kültüre duyarlı bir iletişim kurar; iletişim süreçlerinde ayrımcı ve dışlayıcı tutum ve davranışlardan kaçınır. Kötü haber verme ve diğer zor durumlarda taraflarla etkin iletişim kurar, gerektiğinde profesyonel destek arar.
2.5.2.Hasta-merkezli iletişim ve süreci birlikte yürütme	Yeterlik 2.5.2.1 Tanı, tedavi, takip ve rehabilitasyon süreçlerinde, hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden, hasta merkezli bir yaklaşım gösterir.	Sağlık bakım süreçlerinin her aşamasında yeterli bilgilendirmeleri yaparak hasta ve yakınlarını sürece dâhil eder, durumu ve planları paylaşarak karar süreçlerine aktif katılımlarını sağlar. Hasta ve yakınlarının süreçleri doğru bir şekilde anlayıp anlamadığından emin olur, sürece uyumlarını artırır ve gerektiğinde hasta ve yakınlarını sağlıkla ve sağlık hizmetiyle ilgili uygun kaynaklara ve yerlere yönlendirir. Çeşitli iletişim kanallarınca oluşturulan bilgi kirliliğini dikkate alarak, baş edebilmeleri ve zarar görmemeleri için hasta ve yakınlarına gerekli desteği sağlar, rehberlik eder ve onları uygun bilgi kanallarına yönlendirir. Hasta güvenliği bağlamında hasta ile ilgili bilgileri uygun şekilde saklar, hastanın rızası olmadan kullanmaz ve üçüncü taraflarla paylaşmaz.

YETKİNLİK ALANI-3: MESLEKİ VE BİREYSEL GELİŞİM		
YETKİNLİK 3.1. BİLİMSEL VE ANALİTİK YAKLAŞIM GÖSTEREN		
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER		ALT YETERLİKLER
3.1.1 Bilimsel yaklaşım ve araştırma/proje tasarlama	Yeterlik 3.1.1.1 Hizmet sunduğu nüfusa yönelik, gerekli durumlarda bilimsel araştırma planlar, uygulamalar ve elde ettiği sonuçları ve/veya başka araştırmaların sonuçlarını toplumun yararına kullanır	Tarihi süreç içinde ortaya çıkmış bilimsel düşünce ve yaklaşımları, farklı bilimsel paradigmaları eleştirel olarak değerlendirir ve sağlık alanıyla ilişkilendirir. Nicel ve nitel araştırma metodolojileri, araştırma etiği ve ilkeleri doğrultusunda sağlık alanında araştırma planlar, uygular, sonuçlarını değerlendirir, raporlar ve sunar. Toplumsal ve kültürel farklılıkları ve sağlık ihtiyaçlarını gözetererek toplumsal sorumluluk ve hesapverebilirlik çerçevesinde, alanıyla ilgili çeşitli sağlık etkinliklerini/projelerini planlar, yürütür ve değerlendirir; sonuçları toplum sağlığının geliştirilmesi yönünde kullanır. Alanıyla ilişkili araştırma sonuçlarına göre klinikte sunulan sağlık hizmetlerini ve sağlık hizmet süreçlerini kanıt temelli günceller.
3.1.2 Kanıt dayalı yaklaşım, bilginin yönetimi ve karar verme	Yeterlik 3.1.2.1 Kanıt dayalı yaklaşımla mesleği ile ilgili güncel literatür bilgisine ulaşır ve eleştirel değerlendirir.	Kanıt dayalı tıp yaklaşımıyla alanına ilişkin literatürü yakından takip eder, kanıtları kavrar, eleştirel olarak değerlendirir ve kendi sağlık uygulamalarına yansıtır. Yoğun ve gürültülü bilgi yükünü/yığınını yönetir, doğru bilgiye ulaşır ve ulaştığı bilgileri gücü/kanıt değeri açısından değerlendirir; hasta ve yakınlarına bilgi kirliliğinden kaçınmaları ve doğru bilgiye ulaşmaları ile ilgili yönlendirmede bulunur. Hizmet sunduğu toplumla beraber çalışarak toplum sağlığını etkileyen durumları ortaya koyar; toplumda hastalıkların yükünü (sıklığını vb.) inceler ve değerlendirir.

		Sağlık hizmeti sunumuna ilişkin süreçleri kanıta dayalı tıp ilkeleri doğrultusunda planlar, uygulamalar ve değerlendirir; birey ve toplumun yararını ön planda tutarak kanıta dayalı yaklaşımla sağlığı, geliştirme süreçlerine katkıda bulunur.
	Yeterlik 3.1.2.2. Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygular.	Sağlık/hastalık ile ilgili tüm uygulamaları temel, klinik ve sosyal-davranışsal bilgiler üzerinde temellendirir, kanıta dayalı tıp ilkelerini sağlık uygulamalarında karar verme süreçlerine entegre eder. Sağlıkla ilgili karar verme süreçlerini klinik karar verme, etik karar verme, yönetsel karar verme vb. tüm yönleriyle bütünlüklü bir şekilde yönetir. Sağlıkla ilgili tüm süreçlerde ekip içinde birlikte karar verme, hasta ve yakınlarını karar süreçlerine katma, toplumu/toplumsal kesimleri karar süreçlerine katma noktasında kararlılık gösterir.
	Yeterlik 3.1.2.3. Sağlık hizmeti, araştırması ve eğitimine yönelik çalışmaların etkinliğini artırmak için bilişim teknolojilerini kullanır.	Meslek yaşamında sağlık alanında yaşanan gelişmeleri, sağlık ve bilişim/iletişim teknolojilerini takip eder; tüm süreçlerde bilişim teknolojilerini etkin ve güvenli bir şekilde kullanarak doğru bilgiye ulaşır, işler, raporlar ve dosyalar. Hastalara daha iyi sağlık hizmeti verebilmek, hasta güvenliğini arttırmak ve hastaların uzun dönem takibini yapmak için bilişim teknolojileri ve otomasyon sistemlerini yeterli ve güvenli şekilde kullanır. Verdiği eğitimleri hazırlamak, geribildirim almak/vermek, eğitimlerin etkinliğini değerlendirmek amacıyla teknolojik gelişmelerden faydalanır. Araştırma ve değerlendirme süreçlerinde verilerin toplanması, analizi ve sunumu/raporlanması aşamasında uygun araçları ve temel istatistiksel programları seçer ve kullanır.

YETKİNLİK 3.2. YAŞAM BOYU ÖĞRENEBEN VE GELİŞEN		
YETERLİK ALANLARI ve YETERLİKLER	ALT YETERLİKLER	
3.2.1 <i>Reflektif deneyim ve sürekli öğrenme/gelişim</i>	Yeterlik 3.2.1.1 Reflektif deneyimle kendi bireysel çalışma süreçlerini ve kariyer gelişimlerini etkili olarak yönetir.	Reflektif ve bağlamsal düşünme, refleksiyon ve geribildirim becerileri ile sağlık alanındaki tüm uygulamalarda reflektif/bağlamsal yaklaşımı benimser ve reflektif deneyimler üzerinden sürekli bireysel ve mesleki gelişime açık olur. Yaşadığı bireysel ve mesleki deneyimler sırasında kendisinin, hastaların ve birlikte çalıştığı kişilerin düşünceleri ve duygularının sonuçlarının/etkilerinin farkında olur, değer verir ve bunlara uygun tavır geliştirir. Bağlamsal düşünme yaklaşımı ile, mesleki ve bireysel deneyimlerin içinde gerçekleştiği bağlamı (sistem, yapı, fiziksel ortam, duygusal ortam/iklim, kültür vb.) eleştirel olarak değerlendirir ve gerekli düzenlemeleri yapar. Yaşam boyu sürekli gelişim anlayışıyla bireysel, mesleki ve kurumsal gelişimler için, kendisine, ekibe ve kuruma yönelik öğrenme/gelişim planları oluşturur, bu planları uygular ve değerlendirir. Bilişim teknolojilerini kullanarak bireysel ve mesleki gelişim ile kurumsal gelişim süreçlerine ilişkin kayıtlar oluşturur, portfolyolar hazırlar.
	Yeterlik 3.2.1.2 Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgileri ile entegre etme, mesleki durumlara uygulama ve meslek yaşamı boyunca değişen koşullara uyum	Bireysel ve meslek yaşamı boyunca sağlık alanında ortaya çıkan yeni bilgileri, değişimleri/sistem değişimlerini, yenilikleri takip eder ve eleştirel değerlendirir; yenilikleri mevcut bilgileriyle entegre eder ve bu değişimlere göre gerekli düzenlemeleri yapar. Mevcut ve yeni bilgileri entegre ederek sağlık ve hastalık süreçlerinde karşılaşılan problemleri/durumları çözümler, bağlamsal kararlar oluşturur ve değerlendirir.

	sağlama becerilerini gösterir.	<p>Problemi tanımlama, çözümlenme ve karar verme süreçlerinde karşılaştığı karmaşıklıkları, belirsizlikleri, ikilemleri ve kararsızlıkları kucaklar ve yönetir.</p> <p>Yaşam boyu öğrenme, araştırma ve gelişmeye yönelik ilgi ve merakını canlı tutar; alanıyla ilgili güncel gelişmeleri yakından izler, eleştirel değerlendirir ve meslek yaşamına yansır.</p> <p>Bilişim ve sağlık teknolojilerinde yaşanan değişimlere uyum sağlar ve sağlık uygulamalarında akılcı şekilde kullanır.</p>
	Yeterlik 3.2.1.3 Sunduğu sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek için doğru öğrenme kaynaklarını seçer, kendi öğrenme sürecini düzenler.	<p>Mesleki gelişimini desteklemek ve sağladığı sağlık hizmeti sunumunun kalitesini geliştirmek amacıyla kişisel öğrenim planlarını oluşturur, gelişimini izler ve gerektiğinde yeniden düzenler.</p> <p>Oluşturduğu sürekli öğrenme ve mesleki gelişim planları doğrultusunda uygun kaynaklara erişir, bilimsel yayınları ve kongreleri takip eder, sürekli gelişim programlarına katılır.</p> <p>Çalıştığı kurumdaki sağlık hizmetinin niteliğini geliştirmek üzere değerlendirme ve gelişim planları oluşturmaya katkıda bulunur; ekibi uygun kaynaklara, bilimsel etkinliklere ve hizmet içi eğitimlere yönlendirir.</p>
3.2.2. Çalışan sağlığı ve iyilik halinin sürdürülmesi	Yeterlik 3.2.2.1. Sağlık hizmet süreçlerinde kendisinin ve birlikte çalıştığı kişilerin bedensel, duygusal ve ruhsal iyilik halini gözetir ve çalıştığı yerde bu yönde destekleyici bir ortam oluşmasına katkı sağlar.	<p>Bireysel ve mesleki yaşamını birbirini besleyecek şekilde dengeler; meslek yaşamında kendisinin ve birlikte çalıştığı kişilerin sağlıklarını ve iyilik hallerini gözetir; sağlığın ve iyilik halinin gelişimi için gerekli planlamaları ve düzenlemeleri yapar.</p> <p>Bedensel, duygusal ve ruhsal iyilik halini sürdürmek ve geliştirmek için gerekli olan esneklik, yılmazlık, çeviklik, farkındalık, belirsizliği kucaklama gibi yeterlikler ile stresle baş etme stratejilerini geliştirir, gerektiğine bu yönde destek alır.</p> <p>İş yüklerinin makul bir şekilde düzenlenmesi ve çalışanlar arasında iş dağılımlarının dengeli bir şekilde yapılması için gerekli özeni gösterir; yönetsel süreçleri planlar, değerlendirir ve gerektiğinde yeniden düzenler.</p> <p>İş yerinde kayırma, yıldırma, şiddet gibi olumsuz davranışlara karşı kararlı duruş sergiler; sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin süreçlere dâhil olur.</p> <p>Yapıcı, olumlayıcı çalışma ortamını/içlimini oluşturma ve sürdürmede kararlı bir tutum ve davranış sergiler; yıkıcı, dışlayıcı tutum ve davranışlardan kaçınır.</p>
3.2.3. Sağlık eğitimi, danışmanlık	Yeterlik 3.2.3.1 Hedef kitlenin özelliklerini, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tanıyarak, hasta ve hasta yakınlarına, sağlık çalışanlarına ve diğer meslek gruplarına, kurum ve kuruluşlara, topluma yönelik sağlıkla ilgili bilgilendirmeler yapar, farkındalık yaratır, danışmanlık verir, etkinlikler ve eğitimler düzenler.	<p>Kronik hasta ve özellikli hasta grupları için hastalara ve hastaların yakınlarına/bakım verenlerine yönelik etkinlikler ve eğitimler yürütür.</p> <p>Birey, toplum, çalışma ve çevre sağlığı ile ilgili kurum ve kuruluşlara, farklı toplumsal kesimlere yönelik etkinlikler ve eğitimler düzenler.</p> <p>Birey, toplum, çalışma ve çevre sağlığı ile ilgili projelerde kamu, belediye ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışır; bilgilendirme, farkındalık ve sağlığın geliştirilmesine ilişkin ortak etkinlikler düzenler ve danışmanlık verir.</p> <p>Farklı meslek gruplarının sürekli mesleki gelişimine yönelik eğitimler ve hizmet içi eğitimler planlar, yürütür.</p>

EK 1B. SEMPTOMLAR, BULGULAR ve KLİNİK DURUMLAR LİSTESİ - 2021

BİRİNCİ BASAMAKTA SIK KARŞILAŞILANLAR	DİĞERLERİ
Adet bozukluğu/Adet Düzensizliği (Amenore/metroraji/menoraji/menometroraji)	Alt üriner Sistem Semptomları - Pollaküri - Noktüri
Ağız kokusu	Anorektal ağrı
Ağız kuruluğu	Asfiksi
Ağızda yara	Boyunda kitle
Anemi	Cinsel işlev bozukluğu/ sorunları
Anksiyete	Çomak parmak
Anüri-Oligüri	Dikkat Eksikliği, Hiperaktivite
Ateş	Disfaji/ Odinofaji
Baş dönmesi	Dışkılama Sorunları (Enkoprezis/Fekal inkontinans)
Baş ağrısı	Donma
Bel ve sırt ağrısı	Ekzoftalmi
Bilinç değişiklikleri	Genital bölgede yara
Bilişsel bozukluklar	Gerçeği değerlendirme sorunları (sanrı varsanı)
Boğaz ağrısı	Göğüs duvarı anomalileri
Boyun Ağrısı	Göz kuruluğu
Bulantı-kusma	Hareket bozuklukları
Burun akıntısı/tıkanıklığı	Hematokezya/anorektal kanama
Burun kanaması	Hematokezya/anorektal kanama
Büyüme-gelişme geriliği	Hepatomegali
Çarpıntı	Hipotermi/Hipertermi
Denge ve hareket ile ilgili sorunlar (Tremor)	Hirsutizm
Deri döküntüleri/lezyonları (makülopapüler, bülloz, veziküler)	Horlama / Uyku Apnesi
Deri ve Eklerinde değişiklikler (kuruluk, renk değişikliği vb.)	İdrar retansiyonu
Dismenore	İlgi/İstek Kaybı (Anhedoni)
Dispepsi	İmmobilizasyon
Dispne/Solunum sıkıntısı	İnfertilite (erkek, kadın)
Diyare	İnmemiş testis
Dizüri	Jinekomasti
Duygudurum değişiklikleri/İntihar düşüncesi, girişimi/ Kendine zarar verme	Kalpde üfürüm
Eklem ağrısı/şişliği/ısı artışı	Kanama eğilimi
Eklemlerde hareket kısıtlılığı	Karında kitle
Emme güçlüğü	Kas-iskelet sistemi ağırları (ekstremiteler, yumuşak doku)
Ense sertliği	Kasık ağrısı
Enürezis	Kilo kaybı
Göğüs ağrısı	Kladikasyon intermittant
Görme bozukluğu/kayıbı	Konuşma Gecikmesi
Halsizlik/yorgunluk	Korozif madde maruziyeti
Hemoptizi	Kramp
Hematüri	Kuşkulu genityalya
Hışıltılı solunum (wheezing)	Lagoftalmi
Hipertansiyon	Meme ağrısı
Hipotansiyon	Meme akıntısı
İdrarda renk değişikliği	Mikro-makrosefali
İşitme bozukluğu/Tinnitus	Muhakeme yetisinde bozulma
İştah bozuklukları	Omuz ağrısı
Kabızlık	Parezi, paralizisi
Karın ağrısı	Pelvik ağrı
Karında şişkinlik/Distansiyon	Pelvik kitle
Kas güçsüzlüğü	Pitozis

Kasıktta/Skrotumda kitle	Poliüri
Kaşıntı	Puberte bozuklukları (erken-geç)
Kırmızı göz (Gözde kızarıklık)	Pupil değişiklikleri
Kilo artışı/fazlalığı	Sabah tutukluğu
Kolik ağrıları (renal, bilier, intestinal)	Saç dökülmesi
Konuşma bozuklukları (afazi, disfazi, dizartri, kekeleme vb)	Siyanoz
Kronik Ağrı	Skrotal ağrı
Kulak ağrısı/akıntısı/tıkanıklığı	Splenomegali
Lenfadenopati	Stridor
Melena-hematemez	Şaşılık /Çift Görme
Memede kitle	Takıntı
Nöbet geçirme	Tekrarlayan düşmeler
Nöropatik ağrı	Terleme değişiklikleri
Ödem	Tetani
Öfke ve saldırganlık	Üretral akıntı
Öğrenme güçlüğü	Üşüme
Öksürük/balgam çıkarma	Vajinal kanama (gebelikte, postpartum, post menopozal ve diğerleri)
Parestezi	Yeme davranışı sorunları
Peteşi, purpura, ekimoz	Yutma güçlüğü
Polidipsi	
Postnazal akıntı	
Sarılık	
Senkop	
Ses kısıklığı	
Sokmalar (böcek, vb.) / Isırıklar	
Tütün kullanımı	
Unutkanlık	
Uyku ile ilgili sorunlar	
Üriner inkontinans	
Vajinal akıntı	
Yabancı cisim (yutma/aspirasyon/kulak/burun)	
Yan ağrısı	
Yanık	
TOPLAM 83	TOPLAM 69
	TOPLAM 152

EK1. C. DAVRANIŞSAL, SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLERE İLİŞKİN DURUMLAR LİSTESİ

ANA DURUM	ALT DURUMLAR
1. Ayrımcılık, Yanlılık, Damgalama	a) Göçmenler
	b) Özellikli gruplar (kurum bakımındaki çocuk, yaşlı, engelli, hükümlü, tutuklu, LGBT vb)
	c) Toplumsal cinsiyet
	d) Hastalığı nedeniyle damgalanan bireyler
	e) Farklı dünya görüşüne/siyasi fikre/dini inanca/etnisiteye sahip bireyler/toplumsal kesimler
2. Bağımlılık	a) Alkol
	b) Tütün
	c) Madde
	d) Davranışsal bağımlılık (kumar, alışveriş, teknolojik, internet bağımlılığı vb)
	e) Bireysel zararların farkındalığı ve yatkınlık oluşturan durumlar
	f) Bağımlılığa bağlı ailesel ve toplumsal yük
3. Bilimsel araştırma yöntemleri ve etiği	a) Bilimsel paradigma ve paradigma dönüşümü
	b) Kanıta dayalı tıp uygulamaları
	c) Araştırmacıların toplumsal hesap verebilirliği
	d) Nicel ve nitel bilimsel araştırma yöntemleri
	e) Bilimsel okuryazarlıkve bilimsel araştırma süreci yönetimi
	f) Araştırma etiği, ihlalleri ve yasal boyutu
4. Çalışma ve sağlık etkileşimi	a) Meslek hastalıkları
	b) İş ile ilgili hastalıklar
	c) Hastalığın işe etkisi ve hastalık sonrası işe dönüş (rehabilitasyon)
	d) İş stresi ve psikososyal riskler, mobbing, tükenmişlik sendromu
	e) Özellikli gruplar (çocuk/kadın/göçmen/yaşlı/genç işçiler/engelli çalışanlar)
	f) İş kazaları
	g) İş güvenliği
	h) İşe uygunluğun değerlendirilmesi
5. Çevre ve sağlık etkileşimi	a) Sağlıklı beslenme ve gıda politikaları
	b) Mekân ve sağlık
	c) Kentleşme
	d) Çevresel hastalıklar
	e) Zararlı çevresel etkenlere maruz kalma (hava kirliliği, su kirliliği, kimyasallar, biyosidal ürünler, endokrin bozucu, atıklar vb)
	f) Ekolojik tahribat ve sağlık etkileri
	g) İklim değişikliği
	h) Nükleer kazalarla ilgili ortaya çıkan sağlık problemleri
	i) Çevre ve ekoloji etiği
	j) Nüfus değişiklikleri ve politikaları
	k) Sosyal çevre ve sosyal iyilik hali
	l) Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele
	m) Okul sağlığı
6. Çocuk ihmal ve istismar	a) İhmal (duygusal, fiziksel, tıbbi, eğitimsel vb.)
	b) İstismar (fiziksel, duygusal, cinsel)
	c) Çocuk işçiliği
	d) Sokakta yaşayan çocuk
	e) Ergen gebelikler
	f) Çocuk yaşta evlilik
7. Göç	a) Savaş/terör ve göç, mültecilik
	b) İç göç
	c) Ekonomik nedenlerle göç
	d) Doğal afetlere ve İklim değişikliğine bağlı göç
	e) Sağlık çalışanlarının göçü
8. Hekim ve hasta etkileşiminde güçlükler	a) Koruyucu ve tedavi edici uygulamalara uyumsuzluk/red (örn. aşı kararsızlığı)
	b) Aşırı talepkâr hasta
	c) Manipülatif hasta
	d) Dirençli hasta

	e) Temaruz (çıkar elde etmek için hasta rolü yaparak sağlık hizmeti kullanımı)
	f) Yastaki hasta (grieving patient)
	g) Somatizasyon/ psiko-sosyal etkenlerle tetiklenen bedensel belirtiler
	h) Sık başvuran hasta
	i) Kültürlerarası iletişime ilişkin zorluklar
9. Hekimin iyilik halini etkileyen süreçler	a) Yıldırma
	b) Aşırı iş yükü ve tükenmişlik
	c) Mesleğe yabancılaşma
	d) Aidiyet duygusu
	e) Dayanıklılık/yılmazlık (resilience)
	f) Fiziksel ve ruhsal sağlık
	g) İş doyumu
	h) Ekonomik iyilik hali
	i) Yönetmel süreçler, iş sağlığı ve güvenliği
	j) Özlük haklarının kaybı
	h) Sosyal sermaye gelişimi
10. Hukuki ve Etik durumlar	a) Mesleki görev ve yükümlülükler
	b) Tıbbi uygulamalarda hukuki ve etik ayrışmalara ve ikilemler
	c) Tıp ve sağlıkla ilgili ulusal ve uluslararası belgeler, yasal mevzuat ve etik kodlar
	d) Hekim hasta ilişkisinin hukuki niteliği ve etik boyutu
	e) Aydınlatılmış onam ve özelliikli durumlar
	f) Sağlık hizmet sunum sürecinin koordinasyonu (koruyucu, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde işbirliği ve ekip hizmeti gerektiren durumlar) ve etik
	g) Tıbbi kayıt, reçete ve rapor yazımında etik durumlar
	h) Yaşamın başlangıcı ve sonu ile ilgili etik durumlar
	i) Zorla tedavide yasal ve etik durumlar
11. İnsan hakları ve sağlık	a) Sağlık hakkı ihlalleri
	b) Hasta hakları ve yükümlülükleri
	c) Hekim hakları ve yükümlülükleri
	d) Toplumsal yaşamda hak ihlallerinin yarattığı psiko-sosyal yük
12. İşsizlik ve yoksulluk	a) Toplumsal/ küresel eşitsizlik ve sağlık göstergeleri
	b) Çocuk işçiliği
	c) Bireyin psiko-sosyal iyilik hali
	d) Toplum ve aile sağlığı
	e) Çocuk yoksulluğu
13. Kazalar	a) Ev kazaları
	b) Trafik kazası
	c) İş kazaları
	d) Nükleer ve endüstriyel kazalar
	e) Kazaların önlenmesi
14. Kronik/ Bulaşıcı olmayan hastalıklar	a) Risk faktörlerinin izlenmesi ve önlenmesi
	b) Yönetimi
	c) Multimorbidite
	d) Bakım alanının ve verenin yükü
	e) Kronik hastalıklarla ilgili göstergeler, toplumdaki dağılımlarından kaynaklanan eşitsizlikler
	f) Kronik ağrı, demans, uyku sorunları ve depresyon gibi semptom ve durumların psiko-sosyal yönleri
	g) Kronik hastalığı olanların güçlendirilmesi
15. Küresel iklim değişikliği	a) Salgın hastalıklar
	b) İklim göçü ve göçmenler
	c) Su ve gıda güvencesi
	d) Afetler ve aşırı hava olayları (sel, aşırı yağışlar, sıcak hava dalgaları, kuraklık vs.)
	e) Öncelikli gruplar
	f) İklim ve enerji politikaları
16. Küreselleşme ve sağlık	a) Biyopolitika ve küreselleşme
	b) Tüketim toplumu ve sağlık
	c) Ekonominin küreselleşmesi ve sağlık

	d) Sağlık çalışanlarının göçü ve emeğin serbest dolaşımı
17. Olağandışı durumlar / afetler	a) İnsan eli ile oluşan (savaş) ve Doğal afetler(deprem, pandemi vb)
	b) Olağandışı durumlar (sivil eylemler, terörizm, çatışma, savaş, kitlesel yaralanmalar vb)
	c) Organizasyonel ve etik sorunlara yönelik çözümler
	d) Afetlerin psiko-sosyal-kültürel yönetimi
18. Ölüm, ölmekte olan birey ve yas	a) Yas, uzamış yas, kaybı olan çocuklar ve yasin medikalizasyonu
	b) Yaşamın sonuyla ilgili etik/ yasal durumlar
	c) Kötü haber verme
	d) Yas süreçlerinin yönetimi
19. Öncelikli ve özellikli gruplar	a) Özel gereksinimi olan çocuklar (kronik sağlık sorunları, nöro-gelişimsel bozukluklar) / engelliler
	b) Çocuklar (refakatsiz, koruma altındaki ve sokakta yaşayan çocuklar)
	c) Yaşlılar
	d) Göçmenler/mülteciler, sığınmacılar
	e) Gebeler
	f) Tutuklu ve hükümlüler
	g) LGBTİ+
20. Psikolojik ve sosyal iyilik hali	a) Hayatın farklı evrelerinde sağlık
	b) Aile sağlığı, aile desteği
	c) Sosyal/beşeri sermaye, sosyal destek
	d) Kültür ve sağlık inanışları/davranışları
	e) Sosyal adalet ve refah
	f) Sosyal yalıtılmışlık, yalnızlık
	g) Aidiyet, amaç ve anlam dünyası
	h) Esneklik/ dayanıklılık, belirsizlikleri/ikilemleri kucaklama
	i) Güç ve denetim; kendisiyle ilgili süreçlere dahil olma/ etki etme
	j) Stres ve stresle başetme
	k) Psikolojik işlevselliğin değerlendirilmesi
21. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet	a) Sağlık profesyonellerine yönelik şiddet
	b) Sağlık hizmet sunumunun aksatılması/engellenmesi
	c) Stajyer öğrencilere ve intönlere yönelik şiddet
22. Sağlık hizmet sunum süreçlerinde çatışma/ yıldırma	a) Güç ilişkisi, kontrol, gücün paylaşımı
	b) Ekip içi ve ekipler arası çatışma
	c) Disiplinler ve meslekler arası çatışma
	d) Kurumlar/ birimler arası çatışma
23. Sağlık uygulamalarının öz eleştiri gerektiren yönleri	a) Tıbbın sosyal kontrol aracına dönüştürülmesi, toplumsal mühendislik
	b) Defansif tıp
	c) Gündelik yaşamın tıbbileştirilmesi (medikalizasyon)
	d) Sağlık ve sosyal yapılar, söylem toplulukları, bilgi- iktidar ilişkisi
	e) Beden-zihin ikilemi ve indirgemeci yaklaşımlar
	f) Sağlıklı yaşam alışkanlıklarının ticarileştirilmesi
	g) Aşırı tıbbi uygulamalar
	h) Geleneksel ve tamamlayıcı tıpta hatalı uygulamalar
24. Sağlık yönetimi	a) Sağlık sistemleri
	b) Sağlık politikaları
	c) Sağlık ekonomisi
	d) Sağlık örgütlerinin yönetimi
	e) Küreselleşme ve sağlık politikaları/ yönetimi
	f) Sağlık göstergeleri, sürveyans, sağlıkta nitelik/kalite, sağlık hizmetlerinde/eğitimde sürekli gelişim
	g) Hekim ödeme yöntemleri ve performans dayalı sistem
	h) Kapı tutuculuk ve basamaklı sağlık hizmetlerinin entegrasyonu
	i) Toplum yönelimlilik, toplumsal hesap verebilirlik
	j) Özelleştirme ve ilgili politikaların sağlığa etkisi
	k) Çok paydaşlı sağlık yaklaşımı (tek sağlık, uluslararası sağlık tüzüğü, ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları)
	l) Sağlık Mevzuatı
	a. Beslenme

25. Sağlıklılık durumları	b. Fiziksel, zihinsel aktivite ve egzersiz
	c. Sedaranter yaşam d. Sosyal yaşama katılım
	d. Sosyal yaşama katılım
	e. Sağlığı geliştiren kamu politikaları
	f. Sağlık göstergelerinin belirlenmesi ve kullanımı
	g. Okul sağlığı
	h. Anne ve çocuk sağlığı
	i. Sağlık okur-yazarlığı
	j. Sağlığın geliştirilmesi
	k. Ağız-diş sağlığı
	l. Bağışıklama
	m. Seyahat sağlığı
	n. Sağlıklı yaşamın ticarileştirilmesi
	o. Toplumun sağlık sorunlarını ve sağlık hizmeti gereksinimi belirleme
p. Sağlık taramaları	
26. Sağlıkta eşitsizlik	a) Sağlığın sosyal belirleyicileri
	b) Sağlık hizmetine erişimde eşitsizlik
	c) Sosyoekonomik statüden ve sosyal statüden kaynaklanan eşitsizlikler (sosyal eşitsizlik, gelir eşitsizliği, toplumsal cinsiyet eşitsizliği vb.)
27. Stres	a) Gündelik yaşam yüklenmeleri
	b) Majör yaşam olayları
	c) İş ortamlarında stres
	d) Ekosistemik stres (pandemi, kuraklık, vb.)
	e) Stres yönetimi
	f) Strese bağlı bedensel ve zihinsel yakınmalar
28. Şiddet	a) Kadına şiddet
	b) Çocuğa şiddet
	c) Yaşlıya şiddet
	d) Siber şiddet
	e) Özellikle gruplarda şiddet
	f) Akran zorbalığı
	g) Aile içi şiddet
29. Teknoloji ve sağlık etkileşimi	a) Yapay zeka
	b) Dijitalleşme, dijital sağlık verileri ve büyük verinin yönetimi
	c) Giyilebilir teknolojiler
	d) Güncel tanı-tedavi araçları
	e) Teknolojik iletişim araçları ve kanalları
	f) Teknoloji bağımlılığı, teknolojinin yanlış ve kötüye kullanımı
	g) Medya ve aşırı/gürültülü bilginin yönetimi
	h) Online sağlık uygulamaları
	i) İleri teknoloji kullanımı ve etik sorunlar
30. Tıbbi hatalar ve profesyonellik dışı davranışlar	a) Malpraktis
	b) Hasta ve hasta yakınlarına profesyonellik/ etik dışı davranışlar
	c) Sağlık ve eğitim süreçlerinde gücün kötüye kullanımı
	d) Çıkar çatışmaları, kendi çıkarına kullanma
	e) İletişim sorunları
31. Tıpta profesyonellik	a) Toplumsal hesap verebilirlik, şeffaflık
	b) Dürüstlük, gizliliğe saygı, gerçeği söyleme, mahremiyete saygı
	c) Mesleki değerler, mesleki kimlik gelişimi ve tarihsel perspektif, mesleki ve bireysel gelişime sürekli açık olma
	d) Mesleki hakimiyet/ örgütlülük/ özerklik
	e) Sağlığı ve mesleği savunma
32. Toplumsal cinsiyet temelli ayrımcılık	a) Eğitime erişim ve eğitsel süreçlerde ve kariyer gelişiminde (tıp eğitimi dahil)
	b) Organizasyonel ve yönetsel süreçler ile çalışma hayatında
	c) Sağlık hizmetlerinde (talep, sunum, erişim vb)
	d) Sosyalleşme ve toplumsal yaşama katılım süreçlerinde
33. Toplumsal ve kültürel çeşitlilik	a) Sağlık algısı, davranışları ve uygulamalarında kültürel çeşitlilik
	b) Kültürlerarası etkileşim ve sorunlar (iletişim, etik vb.)

34. Üreme sağlığı/ cinsel sağlık	a) Sağlıklı cinsel yaşam ve danışmanlık
	b) İstenmeyen gebelik/gebelikten korunma
	c) Ergen gebeliği
	d) Üreme sağlığı ve etik
	e) Cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve korunma yolları
	f) Rıza
	g) Cinsel saldırı
35. Yaşlılık	a) Bakım alanının ve verenin yükü
	b) Yaşlı ihmal ve istismarı
	c) Multi-morbidite ve polifarmasi
	d) Yaşlı sağlığının geliştirilmesi
	e) İşlevselliğin sürdürülmesi
	f) Kırılganlık
	g) Yalnızlık ve sosyal destek gereksinimi
	h) Otonomi

EK 1D. ÇEKİRDEK HASTALIKLAR ve KLİNİK PROBLEMLER LİSTESİ - 2021

Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler Öğrenme Düzeyleri	
Uluslararası OTP mezunları, birinci basamak şartlarında, sağlık hizmeti sunumunda;	
A	Acil durumu tanımlayarak ilk tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli
ÖnT	Acil olmayan durumlarda Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli
T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak, uzmana yönlendirebilmeli
TT	Tanı koyabilmeli ve tedavi edebilmeli
İ	Uzun süreli takip (izlem) ve kontrolünü yapabilmeli
K	Korunma önlemlerini (<i>birincil, ikincil ve üçüncül korunmadan uygun olan/olanları</i>) uygulayabilmeli

ÇEKİRDEK HASTALIK / KLİNİK PROBLEM	DÜZEY	SİSTEM
A. BİRİNCİ BASAMAKTA SIK KARŞILAŞILANLAR HASTALIKLAR/KLİNİK PROBLEMLER		
Akciğer ödemi	A	Solunum-Dolaşım
Akciğer tüberkülozu	TT-K-İ	Multisistem
Akne vulgaris/Rozasea	TT-İ	Deri, Yumuşak Doku
Akut karın sendromu	T-A	Gastrointestinal
Akut koroner sendromlar	T-A-K	Dolaşım
Alkol ve madde kullanımı ile ilgili acil durumlar	A-K	Sinir - Davranış
Allerjik reaksiyon	T-A	Multisistem
Allerjik rinit	TT-K	Solunum-Duyu
Alt gastrointestinal kanama	T-A	Gastro-İntestinal
Anafilaksi	A-K	Multisistem
Anal fissür	TT	Gastro-İntestinal
Apandisit	A	Gastro-İntestinal
Artrit	T	Kas İskelet
Asit-baz denge bozuklukları	A	Multisistem
Astım	TT-A-K-İ	Solunum
Avitaminoz	ÖnT-K	Multisistem
Bedensel belirti bozukluğu (Somatizasyon/konverisyon)	ÖnT	Sinir - Davranış
Benign prostat hipertrofi	ÖnT	Ürogenital
Benign paroksizmal pozisyonel vertigo	TT	Duyu
Besin zehirlenmesi	A-K	Multisistem
Bilişsel bozukluklar (Demans)	ÖnT-K-İ	Sinir - Davranış
Bipolar bozukluk	ÖnT-A-K-İ	Sinir - Davranış
Bronşiolit	TT-A	Solunum
Çocukta fonksiyonel kabızlık	TT-K-İ	Gastro-İntestinal
Çıkkık	T-A-K	Kas-İskelet
D Vitamini eksikliği	TT-K-İ	Multisistem
Dehidratasyon	TT-A-K	Multisistem
Demir eksikliği anemisi	TT-A-K-İ	Hematopoetik
Depresyon	T-K-İ	Sinir - Davranış
Deri tümörleri	ÖnT-K	Deri Yumuşak Doku
Deri ve yumuşak doku enfeksiyonları, apseleri	TT-K	Deri Yumuşak Doku
Deri yaralanmaları	A	Deri Yumuşak Doku
Dermatit (atopik, kontakt, seboreik, bebek bezi)	TT-K-İ	Deri Yumuşak Doku
Diabetes mellitus ve komplikasyonları	TT-A-K-İ	Multisistem
Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu	ÖnT	Sinir - Davranış
Disk hernileri	T-A-K	Multisistem
Dislipidemi	TT-K-İ	Multisistem
Döküntülü enfeksiyöz hastalıklar	TT-A-K	Multisistem
Ekstremitte travması/kırıkları	T-A	Kas-İskelet
Ekstremitede varis /Venöz yetmezlik	ÖnT-K	Kas-İskelet
Epilepsi	ÖnT-A-K-İ	Sinir - Davranış
Esansiyel hipertansiyon	TT-A-K-İ	Dolaşım
Fasial paralizi	T-A	Sinir - Davranış

Febril konvülsiyon	TT-A-K	Sinir - Davranış
Fibromiyalji	T	Kas İskelet
Gastroenteritler	TT-A-K	Gastro-İntestinal
Gastrointestinal sistem parazitozları	TT-K	Gastro-İntestinal
Gastro-özefageal reflü	TT-K-İ	Gastro-İntestinal
Geçici iskemik atak	A	Sinir - Davranış
Genital enfeksiyonlar	TT-K	Ürogenital
Geriatrik sendromlar (kırılganlık, sarkopeni, düşme, vb.)	ÖnT-A-K-İ	Multisistem
Gerilim tipi baş ağrısı	TT	Sinir - Davranış
Guatr	T-K-İ	Endokrin
Hemoglobinopatiler	ÖnT-K	Hematopoetik
Hemoroid	TT-K	Gastro-İntestinal
Hiperemesis gravidarum	TT-A	Ürogenital
Hipoglisemi	A-K	Endokrin
İlaç yan etkileri	T-A-K-İ	Multisistem
İleus	A	Gastro-İntestinal
İnfluenza	TT-K	Multisistem
İnme	A-K-İ	Sinir - Davranış
İntrakraniyal kanamalar	A	Sinir - Davranış
İrritabl barsak hastalığı	ÖnT-K-İ	Gastro-İntestinal
Kalp ritim bozuklukları	T-A-İ	Dolaşım
Kalp yetersizliği	T-A-K-İ	Dolaşım
Kan uyumsuzlukları	ÖnT-K	Hematopoetik
Kardiyo-pulmoner arrest	A	Dolaşım
Karın travmaları	A	Multisistem
Kasık karın duvarı hernileri	T-A	Gastro-İntestinal
Konjonktivit	TT-K	Duyu
Kronik böbrek hastalığı	T-A-K-İ	Boşaltım
Kronik koroner arter hastalığı	T-K-İ	Dolaşım
Kronik obstrüktif akciğer hastalığı	TT-A-K-İ	Solunum
Mekanik bel ağrısı	TT-K	Kas-İskelet
Metabolik sendrom	T-K-İ	Multisistem
Migren	T-A-K-İ	Sinir - Davranış
Obezite	T-K-İ	Multisistem
Osteoartrit	TT-K-İ	Kas-İskelet
Otitis eksterna	TT-K	Duyu
Otitis media	TT-K	Duyu
Panik bozukluk	ÖnT	Sinir - Davranış
Peptik hastalıklar (ülser, gastrit)	TT-K-İ	Gastro-İntestinal
Pnömoniler	TT-A-K	Solunum
Pnömotoraks	ÖnT-A	Solunum
Pulmoner emboli	A-K-İ	Solunum-Dolaşım
Sepsis	A	Multisistem
Sıvı ve elektrolit denge bozuklukları	T-A-K	Multisistem
Solunum yetmezliği	A	Solunum
Şizofreni ve diğer psikotik bozukluklar	ÖnT-A-K	Sinir - Davranış
Şok	A	Multisistem
Uyku bozuklukları	ÖnT-K	Multisistem
Üriner sistem enfeksiyonları	TT-K	Ürogenital-Boşaltım
Ürtiker ve anjiyoödem	TT-A-K	Multisistem
Üst gastrointestinal kanama	T-A	Gastro-İntestinal
Üst solunum yolu enfeksiyonları	TT-K	Solunum
Yabancı cisim ilişkili problemler	T-A-K	Multisistem
Yanıklar	TT-A	Multisistem
Yenidoğan sarılığı	T-K	Multisistem
TOPLAM		98

B. "TT", "T" ve "A" KODLU DİĞER HASTALIKLAR/KLİNİK PROBLEMLER		
Abortus	A	Ürogenital
Adrenokortikal yetmezlik	ÖnT-A	Endokrin
Akut böbrek hasarı	T-A-K	Boşaltım
Akut glomerulonefrit	T-A	Boşaltım
Akut hepatitler	T-K	Gastro-İntestinal
Akut pankreatit	A	Gastrointestinal
Akut romatizmal ateş	T-K	Multisistem
Akut ve travma sonrası stres bozukluğu	ÖnT-A	Sinir - Davranış
Aort diseksiyonu	A	Dolaşım
Aplastik Anemi	ÖnT-A	Hematopoetik
Asit	T	Multisistem
Bası yaraları	TT-K-İ	Deri Yumuşak Doku
Boğmaca	TT-A-K	Solunum
Bruselloz	TT-K	Multisistem
Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar	TT-K-İ	Ürogenital
Crush yaralanması	T-A-K	Multisistem
Dekompresyon hastalığı	A	Multisistem
Deliryum	T-A-K-İ	Sinir - Davranış
Derin ven trombozu	T-A-K	Dolaşım
Derinin paraziter hastalıkları	TT-K	Deri Yumuşak Doku
Diyabetik anne bebeği	T-K	Multisistem
Doğumda asfiksi	A-K	Multisistem
Doğumda fetal distres	A-K	Solunum
Doğuştan yapısal anomaliler	T-K	Multisistem
Donmalar (soğuktan)	A	Multisistem
Eklampsi, preeklampsi, HELLP sendromu	T-A-K	Multisistem
Enterik Ateş	A-K	Multisistem
Fimosis ve parafimosis	T	Ürogenital
Gastrointestinal konjenital anomaliler	A	Gastro-İntestinal
Gazlı gangren	A	Multisistem
Ürogenital sistem travması	A	Ürogenital
Gestasyonel diyabet	T-K-İ	Endokrin
Göz travması (fiziksel, kimyasal)	A-K	Duyu
Hemolitik üremik sendrom / Trombotik trombositopenik purpura	ÖnT-A	Multisistem
Henoch-Schönlein purpurası	T	Multisistem
Hepatik koma	A	Gastro-İntestinal
Hidrozel	T	Ürogenital
Hipertiroidizm	T-A-İ	Endokrin
Hipospadiasis, epispadiasis	T	Ürogenital
Hipotiroidizm	TT-İ	Endokrin
İnvajinasyon	A	Gastro-İntestinal
K vitamini yetersizliği	A-K	Multisistem
Kabakulak	TT-K	Multisistem
Kafa içi basınç artması sendromu (KİBAS; akut serebrovasküler olaylar)	A	Sinir - Davranış
Kafa travması	A	Sinir - Davranış
Kan ve ürünleri transfüzyon komplikasyonları	T-A	Multisistem
Katılma nöbeti	T	Sinir - Davranış
Kırım-Kongo kanamalı ateşi	T-A-K	Gastrointestinal
Kolesistit, kolelitiazis	ÖnT-A	Gastro-İntestinal
Koma	A	Multisistem
Kompartman sendromu	A	Multisistem
Konjenital hipotiroidizm	TT-K-İ	Endokrin
Kuduz	ÖnT-A-K	Multisistem
Kulak zarı perforasyonu	T	Duyu
Laringeal obstrüksiyon	A	Solunum
Malnutrisyon	TT-K-İ	Multisistem
Megaloblastik anemi	TT-K-İ	Multisistem

Meningokokal hastalıklar	A-K	Multisistem
Merkezi sinir sistemi enfeksiyonları	A	Sinir - Davranış
Moniliyazis	TT-K	Gastro-İntestinal
Myastenia gravis ve kolinerjik kriz	A	Sinir - Davranış
Nefrotik sendrom	T	Boşaltım
Nöral tüp defektleri	T-K	Sinir - Davranış
Obstrüktif üropati	A	Ürogenital
Omurga şekil bozuklukları	T-K	Kas-İskelet
Omurga yaralanmaları	A	Kas-İskelet
Onkolojik aciller	A	Multisistem
Pelvik inflamatuvar hastalık	T-K	Ürogenital
Perianal abse	T-A	Multisistem
Periferik arter hastalığı	T-A-İ	Dolaşım
Peritonit	A	Gastrointestinal
Polisitemi	T	Hematopoetik
Prematürelilik	T-K	Multisistem
Psöriasis, liken planus, pityriasis rosea	T	Deri Yumuşak Doku
Reaktif dermatozlar (Eritema nodosum, eritema multiforme)	T	Deri Yumuşak Doku
Sıcak çarpması	A	Multisistem
Sorunlu doğum eylemi	A	Ürogenital
Spinal kord bası sendromu	ÖnT-A	Sinir- Davranış
Stomatit	TT	Gastro-İntestinal
Tenosinovitler	TT	Kas-İskelet
Testis torsiyonu	A	Ürogenital
Tetanoz	T-A-K	Multisistem
Tortikolis	T	Kas-İskelet
Travma ve yaralanmalar	A	Multisistem
Tromboflebit	T-K	Dolaşım
Üriner sistem taş hastalığı	T-A-K	Ürogenital-Boşaltım
Vazovagal senkop	T-K	Dolaşım
Vitiligo	T	Deri Yumuşak Doku
Yarık damak, yarık dudak	T	Gastro-İntestinal
Yaygın damar içi pıhtılaşması	A	Multisistem
Yenidoğanda gastrointestinal sistem malformasyonları	A	Gastrointestinal
Yenidoğanın hemorajik hastalıkları	A	Hematopoetik
Yenidoğanda konjonktivit	TT-A-K	Duyu
Yenidoğanda konvulsiyon	A-K	Sinir - Davranış
Yenidoğanda nekrotizan enterokolit	A	Gastro-İntestinal
Yenidoğanda sepsis ve menenjit	A	Multisistem
Yenidoğanda solunum güçlüğü	A	Solunum
Zehirlenmeler	A-K	Multisistem
TOPLAM		98

C. "ÖnT" KODLU DİĞER HASTALIKLAR/KLİNİK PROBLEMLER		
Adenoid hipertrofi	ÖnT	Solunum
Agorafobi/özümlü fobiler	ÖnT	Sinir - Davranış
Ailevi akdeniz ateşi	ÖnT-İ	Multisistem
Akciğer dışı meslek hastalıkları	ÖnT-K-İ	Multisistem
Akciğer tümörleri	ÖnT-K	Solunum
Alkol ve madde kullanım bozukları	ÖnT-K	Sinir - Davranış
Alopesi	ÖnT	Deri Yumuşak Doku
Alzheimer hastalığı	ÖnT-K-İ	Sinir-Davranış
Aort anevrizması	ÖnT	Dolaşım
Ataksik bozukluklar	ÖnT	Sinir - Davranış
Baş-boyun tümörleri	ÖnT-K	Multisistem
Bedensel belirti bozukluğu (Somatizasyon)	ÖnT	Sinir-Davranış
Behçet hastalığı	ÖnT	Multisistem
Böbreğin kistik hastalıkları	ÖnT	Boşaltım
Böbrek anomalileri	ÖnT	Boşaltım
Böbrek tümörleri	ÖnT	Ürogenital-Boşaltım
Bronşiektaziler	ÖnT-K-İ	Solunum
Büllöz hastalıklar	ÖnT	Deri Yumuşak Doku
Cinsel işlev problemleri	ÖnT	Multisistem
Cinsel kimlik bozuklukları	ÖnT	Sinir-Davranış
Cushing hastalığı	ÖnT	Endokrin
Çocukluk çağı solid tümörleri	ÖnT	Multisistem
Diabetes insipidus	ÖnT	Endokrin
Diafragma hernileri	ÖnT	Gastro-İntestinal
Difteri	ÖnT-K	Multisistem
Disosiyatif bozukluklar	ÖnT	Sinir-Davranış
Divertiküler hastalıklar	ÖnT	Gastro-İntestinal
Doğum travması	ÖnT-K	Multisistem
Doğuştan metabolik hastalıklar	ÖnT-K-İ	Multisistem
Ekstrapulmoner tüberküloz	ÖnT	Multisistem
Ektopik gebelik	ÖnT	Ürogenital
Endokardit	ÖnT-K	Dolaşım
Endometriyozis	ÖnT	Ürogenital
Esansiyel tremor	ÖnT	Sinir-Davranış
Feokromositoma	ÖnT	Endokrin
Gastrointestinal sistem tümörleri	ÖnT-K	Gastro-İntestinal
Gastrointestinal sistem motilite bozuklukları	ÖnT	Gastro-İntestinal
Gebelikte RH uyumsuzluğu	ÖnT-K	Ürogenital
Gelişimsel kalça displazisi (kalça çıkığı)	ÖnT-K	Kas-İskelet
Glokom	ÖnT	Duyu
Gözyaşı kanal tıkanıklığı	ÖnT	Duyu
Guillain-Barré sendromu	ÖnT	Sinir - Davranış
Gut hastalığı	ÖnT-K	Multisistem
Hemolitik anemi	ÖnT	Hematopoetik
Hemokromatozis	ÖnT	Multisistem
Hepatosteatoz	ÖnT	Gastrointestinal
HIV enfeksiyonu	ÖnT-K	Multisistem
Hiperparatiroidizm	ÖnT	Endokrin
Hipofiz bozuklukları	ÖnT	Endokrin
Hipoparatiroidizm	ÖnT	Endokrin
Hipotonik bebek	ÖnT	Sinir - Davranış
İletişim bozuklukları (kekemelik, artikülasyon bozukluğu, sosyal iletişim bozukluğu, dil bozukluğu)	ÖnT	Sinir - Davranış
İnflamatuar barsak hastalığı	ÖnT	Gastro-İntestinal
İnterstitial akciğer hastalıkları	ÖnT-K	Solunum
İntrauterin büyüme geriliği	ÖnT-K	Multisistem
İntrauterin enfeksiyonlar	ÖnT-K	Multisistem

İyonizan/Non iyonizan radyasyon maruziyeti	ÖnT-K	Multisistem
Kafa içi yer kaplayan lezyonlar	ÖnT	Sinir - Davranış
Kalp kapak hastalıkları	ÖnT-K	Dolaşım
Kanama bozuklukları (Hemofili, trombositopeni, vb.)	ÖnT-K-İ	Hematopoetik
Karaciğer sirozu	ÖnT-K	Gastro-İntestinal
Kas hastalıkları (miyopatiler)	ÖnT	Sinir - Davranış
Katarakt	ÖnT	Duyu
Kemik tümörleri	ÖnT	Kas-İskelet
Keratit	ÖnT	Duyu
Kırma kusurları	ÖnT	Duyu
Kist hidatik hastalığı	ÖnT-K	Multisistem
Kistik fibroz	ÖnT-K	Multisistem
Kişilik bozuklukları	ÖnT	Sinir - Davranış
Kolorektal tümörler	ÖnT-K	Gastro-İntestinal
Konjenital adrenal hiperplazi	ÖnT	Endokrin
Konjenital kalp hastalıkları	ÖnT	Dolaşım
Kromozom hastalıkları (sık görülen)	ÖnT-K	Multisistem
Kronik glomerulonefrit	ÖnT	Boşaltım
Kronik hepatit	ÖnT-K	Gastro-İntestinal
Kronik pankreatit	ÖnT-K	Gastro-İntestinal
Leishmaniasis	ÖnT-K	Multisistem
Lenfoproliferatif hastalıklar	ÖnT	Hematopoetik
Lenfödem/Lipödem	ÖnT-K-İ	Dolaşım
Lösemiler	ÖnT	Hematopoetik
Malabsorbsiyon	ÖnT	Gastro-İntestinal
Meme hastalıkları ve tümörleri	ÖnT-K	Multisistem
Meniere hastalığı	ÖnT	Duyu
Mesane tümörleri	ÖnT-K	Ürogenital
Mesleksel akciğer hastalıkları	ÖnT-K-İ	Multisistem
Miyeloproliferatif hastalıklar	ÖnT	Hematopoetik
Miyokardit / kardiyomiyopati	ÖnT	Dolaşım
Multipl skleroz	ÖnT	Sinir-Davranış
Nörojenik mesane	ÖnT	Ürogenital
Nörokutanöz hastalıklar	ÖnT	Sinir-Davranış
Obsesif-kompulsif bozukluk	ÖnT	Sinir-Davranış
Optik nevrit	ÖnT	Duyu
Osteomyelit	ÖnT	Kas-İskelet
Osteoporoz	ÖnT-K	Multisistem
Otizm spektrum bozukluğu	ÖnT	Sinir - Davranış
Otoskleroz	ÖnT	Duyu
Over tümörleri	ÖnT	Ürogenital
Parkinson hastalığı	ÖnT	Sinir-Davranış
Pelvik ağrı sendromu	ÖnT-İ	Ürogenital
Periferik nöropati	ÖnT	Sinir-Davranış
Perikard hastalıkları	ÖnT	Dolaşım
Pilor stenozu	ÖnT	Gastro-İntestinal
Plevral hastalıklar	ÖnT	Solunum
Polikistik over sendromu	ÖnT	Ürogenital
Polimiyozit ve dermatomiyozit	ÖnT	Multisistem
Poliomyelit	ÖnT-K	Sinir-Davranış
Polimiyaljiya romatika	ÖnT	Kas-İskelet
Portal hipertansiyon	ÖnT	Gastro-İntestinal
Premenstrüel sendrom	ÖnT	Ürogenital
Primer immün yetmezlikler	ÖnT	Multisistem
Prostat kanseri	ÖnT-K	Ürogenital
Pulmoner hipertansiyon	ÖnT	Solunum-Dolaşım
Reynaud hastalığı	ÖnT	Multisistem
Riskli gebelik	ÖnT-K	Ürogenital
Romatoid artrit	ÖnT	Multisistem

Sarkoidoz	ÖnT	Multisistem
Sekonder hipertansiyon	ÖnT	Multisistem
Septum deviasyonu	ÖnT	Solunum
Serebral palsi	ÖnT	Sinir-Davranış
Serviks tümörleri	ÖnT-K	Ürogenital
Sıtma	ÖnT-K	Multisistem
Sistemik lupus eritematosus	ÖnT	Multisistem
Sjögren Sendromu	ÖnT	Multisistem
Skleroderma	ÖnT	Multisistem
Sosyal anksiyete bozukluğu	ÖnT	Sinir-Davranış
Spondiloartropatiler	ÖnT	Kas-İskelet
Şarbon	ÖnT-K	Deri Yumuşak Doku
Şaşılık	ÖnT	Duyu
Testis tümörü	ÖnT	Ürogenital
Tik bozuklukları	ÖnT	Sinir-Davranış
Tiroid tümörleri	ÖnT	Endokrin
Tiroiditler	ÖnT	Endokrin
Uterus tümörleri	ÖnT	Ürogenital
Uyku-apne sendromu	ÖnT	Multisistem
Üveit	ÖnT	Duyu
Varikosel	ÖnT	Ürogenital
Vaskülit	ÖnT	Multisistem
Vasküler malformasyon/hemanjiyom	ÖnT	Dolaşım
Vestibuler nörit	ÖnT	Duyu
Wilson hastalığı	ÖnT	Multisistem
Yaygın anksiyete bozukluğu	ÖnT	Sinir-Davranış
Yeme bozuklukları	ÖnT	Sinir-Davranış
Yenidoğanda metabolik bozukluklar	ÖnT-K	Multisistem
Yıkıcı bozukluklar, dürtü kontrol ve davranım bozuklukları	ÖnT	Sinir-Davranış
Zihinsel Yetersizlik	ÖnT-K-İ	Sinir-Davranış
	TOPLAM	145
	GENEL TOPLAM	341

EK 1E. TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI LİSTESİ - 2021

Temel Hekimlik Uygulamaları Öğrenme Düzeyleri	
Ulusal ve uluslararası OTP mezunları, birinci basamak şartlarında, sağlık hizmeti sunumunda;	
1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar.
2	Acil bir durumda kılavuz / yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar.
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda / olgularda uygulamayı* yapar.
4	Karmaşık durumlar / olgular da dahil uygulamayı* yapar.
*Ön değerlendirmeyi / değerlendirmeyi yapar, gerekli planları oluşturur, uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını / toplumu bilgilendirir.	

TEMEL HEKİMLİK UYGULAMASI	DÜZEY	TEMEL HEKİMLİK UYGULAMASI	DÜZEY
A. Öykü Alma			
Genel ve soruna yönelik öykü alabilme			4
Mental durumu değerlendirebilme			3
Psikiyatrik öykü alabilme			3
TOPLAM			3
B. Genel ve Soruna Yönelik Fizik Muayene			
Adli olgu muayenesi	3	Göz dibi muayenesi	2
Antropometrik ölçümler	3	Olay yeri incelemesi	2
Batın muayenesi	4		
Bilinç değerlendirme	4		
Çocuk ve yenidoğan muayenesi	4		
Deri muayenesi	4		
Dijital rektal muayene	3		
Gebe muayenesi	3		
Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	4		
Göz muayenesi	3		
Jinekolojik muayene	3		
Kardiyovasküler sistem muayenesi	4		
Kas-iskelet sistem muayenesi	3		
Kulak-Burun-Boğaz ve Baş Boyun muayenesi	3		
Meme ve aksiller bölge muayenesi	3		
Nörolojik muayene	3		
Ölü muayenesi	3		
Ruhsal durum muayenesi	3		
Solunum sistemi muayenesi	4		
Ürolojik muayene	3		
TOPLAM		20	
TOPLAM			2
TOPLAM			22
C. Kayıt Tutma, Raporlama ve Bildirim			
Adli rapor hazırlayabilme			3
Adli vaka bildirimini düzenleyebilme			4
Aydınlatma ve onam alabilme			4
Engellilik raporu konusunda danışmanlık yapabilme			3
Epikriz hazırlayabilme			4
Güncel mevzuata uygun sağlık raporlarını hazırlayabilme			3
Hasta dosyası hazırlayabilme			4
Ölüm belgesi düzenleyebilme			3
Reçete düzenleyebilme			4
Tedaviyi red belgesi hazırlayabilme			4
Yasal olarak bildirim zorunlu hastalıkları ve durumları bildirme ve raporlama			4
TOPLAM			11
D. Laboratuvar Testleri ve İlgili Diğer İşlemler			

Biyolojik materyalle çalışma ilkelerini uygulayabilme	4	Kanama zamanı ölçümü yapabilme, değerlendirebilme	2
Dekontaminasyon, dezenfeksiyon, sterilizasyon, antisepsi sağlayabilme	4		
Dışkı yayması hazırlayabilme ve mikroskopik inceleme yapabilme	3		
Direkt radyografileri değerlendirebilme	3		
EKG çekebilme ve değerlendirebilme	3		
Gaitada gizli kan incelemesi yapabilme	4		
Glukometre ile kan şekeri ölçümü yapabilme ve değerlendirebilme	4		
Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme	4		
Laboratuvar örneğini uygun koşullarda alabilme ve laboratuvara ulaştırabilme	4		
Mikroskop kullanabilme	4		
Peak-flow metre kullanabilme ve değerlendirebilme	3		
Periferik yayma yapabilme ve değerlendirebilme	3		
Su dezenfeksiyonu yapabilme	3		
Su numunesi alabilme	3		
Sularda klor düzeyini belirleyebilme, değerlendirebilme	3		
Tam idrar analizi (mikroskopik inceleme dahil) yapabilme ve değerlendirebilme	3		
Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	3		
Vajinal akıntı örneği hazırlayabilme	3		
TOPLAM	18	TOPLAM	1
		TOPLAM	19
E. Girişimsel ve Girişimsel Olmayan Uygulamalar			
Acil psikiyatrik hastanın stabilizasyonunu yapabilme	3	Burun kanamasına müdahale edebilme	2
Adli olguların yönetilebilmesi	3	Delil tanıyabilme/koruma/nakil	2
"Airway" uygulama	3	Endoskopik işlem	1
Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini uygulayabilme	4	Epizyotomi açılabilme, dikebilme	2
Akılcı laboratuvar ve görüntüleme inceleme istemi yapabilme	3	Genogram çıkarabilme (soy ağacı çıkarabilme)	1
Arteryal kan gazı alma	3	Gözden yabancı cisim çıkarılması	2
Atel hazırlayabilme ve uygulayabilme	3	Hukuki ehliyeti belirleyebilme	2
Balon maske (ambu) kullanımı	4	İntihara müdahale	2
Bandaj, turnike uygulayabilme	4	İntraosseos uygulama yapabilme	2
Çoklu travma hastasının değerlendirilmesi	3	Lomber ponksiyon yapabilme	1
Çocuklarda büyüme ve gelişmeyi izleyebilme (persentil eğrileri, Tanner derecelendirmesi)	3	Normal spontan doğum yaptırabilme	2
Damar yolu açabilme	3	Otopsi yapabilme	2
Defibrilasyon uygulayabilme	4	Parasentez yapabilme	1
Deri ve yumuşak doku apsesi açabilme	3	Perikardiyosentez uygulayabilme	1
Dış kanamayı durduracak/sınırlayacak önlemleri alabilme	3	Plevral ponksiyon/torasentez yapabilme	2
Dix Hallpike testi ve Epley Manevrası uygulayabilme	3	Suprapubik mesane ponksiyonu yapabilme	2
Doğum sonrası anne bakımını yapabilme	3	Yenidoğan canlandırması	2
Doğum sonrası bebek bakımı yapabilme	3	Zehirlenmelerde akut dekontaminasyon ilkelerini sağlama	2
El yıkama	4		
Entübasyon yapabilme	3		
Gebe ve loğusa izlemi yapabilme	3		

Glasgow/AVPU koma skalasının değerlendirilebilme	4		
Hastadan biyolojik örnek alabilme	3		
Hastanın uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	4		
Hastaya koma pozisyonu verebilme	4		
Hastayı uygun biçimde sevk edebilme	4		
Hava yolundaki yabancı cismi çıkarmaya yönelik ilk yardım yapabilme	3		
IM, IV, SC, ID enjeksiyon yapabilme	4		
İdrar sondası takabilme	3		
İleri yaşam desteği sağlayabilme	3		
Kan basıncı ölçümü yapabilme	4		
Kan transfüzyonu yapabilme	3		
Kapiller kan örneği alabilme	4		
Kene çıkartabilme	3		
Kültür için örnek alabilme	3		
Lavman yapabilme	3		
Minimental durum muayenesi	3		
Nazogastrik sonda uygulayabilme	3		
Oksijen ve nebul-inhale tedavisi uygulayabilme	4		
Oral, rektal, vajinal, topikal ilaç uygulamaları yapabilme	3		
PPD testi uygulayabilme ve değerlendirme	3		
Puls oksimetre uygulayabilme ve değerlendirebilme	4		
Rinne-Weber testleri uygulayabilme	3		
Servikal collar (boyunluk) uygulayabilme	4		
Soğuk zincire uygun koruma ve taşıma sağlayabilme	4		
Solunum fonksiyon testlerini değerlendirebilme	3		
Temel yaşam desteği uygulayabilme	4		
Topuk kanı alabilme	4		
Travma sonrası kopan uzvun uygun olarak taşınmasını sağlayabilme	4		
Uygulanacak ilaçları doğru şekilde hazırlayabilme	3		
Vajinal ve servikal örnek alabilme	3		
Yara-yanık bakımı yapabilme	3		
Yüzeysel sütür atabilme ve alabilme	3		
TOPLAM	53	TOPLAM	18
		TOPLAM	71
F. Koruyucu Hekimlik ve Toplum Hekimliği Uygulamaları			
Acil yardımların organizasyonunu yapabilme	3	Maluliyet değerlendirme	1
Aile planlaması danışmanlığı yapabilme	4	Olağan dışı durumlarda sağlık hizmeti sunabilme	2
Bağışıklama hizmetlerini yürütebilme	4		
Bağışıklama danışmanlığı verebilme	4		
Doğru emzirme yöntemlerini öğretebilme	4		
Geriyatrik değerlendirme yapabilme	3		
Kendi kendine meme muayenesini öğretebilme	4		
Kontrasepsiyon yöntemlerini doğru uygulayabilme ve kullanıcıları izleyebilme	3		

Periyodik sağlık muayenesi (görme, işitme, metabolik hastalıklar, riskli grupların aşılması, kanser taramaları)	4		
Sağlık hizmeti ilişkili enfeksiyonları engelleyici önlemleri alabilme	3		
Sağlık çalışanlarının sağlığının korunması ile ilişkili önlemleri alabilme	4		
Toplu yaşam alanlarında enfeksiyonları engelleyici önlemleri alma	3		
Topluma sağlık eğitimi verebilme	3		
Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme	3		
Toplumda sağlıkla ilgili sorunları epidemiyolojik yöntemler kullanarak saptayabilme ve çözüm yollarını ortaya koyabilme	3		
Toplumdaki risk gruplarını belirleyebilme	3		
TOPLAM	16	TOPLAM	2
		TOPLAM	18
G. Bilimsel Araştırma İlke ve Uygulamaları			
Bilimsel verileri derleyebilme, tablo ve grafiklerle özetleyebilme	3	Bir araştırmayı bilimsel ilke ve yöntemleri kullanarak planlayabilme	2
Bilimsel verileri uygun yöntemlerle analiz edebilme ve sonuçları yorumlayabilme	3		
Güncel literatür bilgisine ulaşabilme ve eleştirel gözle okuyabilme	3		
Klinik karar verme sürecinde, kanıta dayalı tıp ilkelerini uygulayabilme	3		
Sağlık düzeyi göstergelerini kullanarak hizmet bölgesinin sağlık düzeyini yorumlayabilme	3		
TOPLAM	5	TOPLAM	1
		TOPLAM	6
H. Sağlıklılık			
Bağışıklama-çocukluk çağı ve erişkinlerde			4
Bebek sağlığı izlemi			4
Egzersiz ve fiziksel aktivite			4
Hayatın farklı evrelerinde izlem ve periyodik sağlık muayeneleri (gebelik, doğum, lohusalık, yenidoğan, çocukluk, ergenlik, yetişkinlik, yaşlılık)			4
Sağlıklı beslenme			4
TOPLAM			5
I. Taramalar			
Evlilik öncesi tarama programı			4
Gelişimsel kalça displazisi tarama programı			4
Görme tarama programları			4
İşitme tarama programları			4
Yenidoğan metabolik ve endokrin hastalık tarama programı			4
TOPLAM			5
GENEL TOPLAM			160